

ÁROP-3.A.2-2013-2013-0031

Szervezetfejlesztés Vecsés Város Önkormányzatánál

Vecsés Város köznevelési-, közművelődési-, szociális-, gyermekvédelmi
intézményeinek hatékonyság- és erőforrás-vizsgálata

4. fejlesztési elem

Készítette:

HumánSwot Tanácsadó Kft.

2014. május 31.

Dokumentumkontroll

Projekt név:	ÁROP-3.A.2-2013/ 4. tevékenység
Dokumentum:	Feladat-ellátási és finanszírozási modell kidolgozása elnevezésű fejlesztési elemhez kapcsolódó tanulmány

Verziókövetés

Ver. szám	Ver. dátum	Módosította	Leírás	Fájl név
v01.		Kollmann Veronika	Az önkormányzattól és intézményeitől kapott adatok feldolgozását követően készült.	AROP_onkormanyzat_Vecses_munkaanyag_v01
v02.		Kollmann Veronika	Az önkormányzattal történt egyeztetés alapján készült.	AROP_onkormanyzat_Vecses_4es_v0 1
v1 0	2014.05.31.	Kollmann Veronika	A dokumentum véglegesítése	AROP_onkormanyzat_Vecses_4es_vegleges_v1 0

Tartalom

1. Bevezetés, általános elvek	4
1.1. Tapasztalatok, megoldási javaslat.....	5
1.2. A feladatfinanszírozás rövid ismertetője	6
2. A vizsgálat célja és tárgya	8
3. Munkamódszer, a munka szakaszai	10
4. Vezetői összefoglaló	12
5. Átfogó eredmények.....	13
5.1. Bölcsődei ellátás.....	13
5.2. Óvodai nevelés	15
5.3. Családsegítés:	18
5.4. Gyermekjóléti Szolgáltatás:.....	20
5.5. Róder Imre Városi Könyvtár	20
5.6. Bálint Ágnes Kulturális Központ	21
5.7. Iskolák üzemeltetési feladatai	22
5.8. Városi Konyha.....	24
6. Részletes elemzések	25
6.1. Bölcsődei ellátás	25
6.2. Óvodai nevelés	30
6.3. Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat.....	39
6.4. Közművelődési intézmények.....	42
6.5. Iskolák üzemeltetési feladatai:	45
6.6. Városi Konyha.....	50
7. Mellékletek:.....	56
7.1. 1. számú melléklet.....	56

1. Bevezetés, általános elvek

Jelen tanulmány az ÁROP-3.A.2-2013 számú szervezetfejlesztési projekt keretében megvalósuló 4. számú fejlesztési elem: „Feladat-ellátási és finanszírozási modell kidolgozása” megvalósításának eredményeit összegzi.

A köznevelési és egyéb intézmények szakmai, és főleg pénzügyi gondjainak megoldása egyre szerteágazóbb és egyre összetettebb fenntartói feladat lett.

A **decentralizált** irányítás és az ezt kísérő **dereguláció** egyre átgondoltabb és felelősségteljesebb döntési eljárásokat kíván a döntéshozó testületektől, így leginkább az önkormányzatok képviselőtestületétől.

A döntés-előkészítés stádiumában a feladatellátással kapcsolatban tipikusan a következő, illetve az ehhez hasonló kérdéskörök vetődnek fel:

- Meghatározható-e **objektíven** az a minimális (optimális) ráfordítás, ami mellett egy intézmény működése még biztosított, de egyúttal meg is felel a törvényi előírásoknak?
- Egyértelműen meghatározhatóak - e azok a pontok, ahol a ráfordítás a fenntartó mérlegelésétől függ?
- Elkészíthetők - e a szabályozás után néhány **perc** alatt egy intézmény működtetésének különböző változatai, kimutatva az egyes változatok erőforrásigényét, aktuális költségeit?
- A fenntartó a finanszírozáson keresztül rá tudja - e bízni az intézményeket az erőforrások (létszám, eszközök, energia stb.) ésszerű felhasználására?
- Átfordíthatók - e egyszerűen erőforrásokra és költségekre a fenntartó által fontosnak tartott és preferált feladatok? Egyes stratégiai döntések előre, több ciklusra történő **hatás- és költségelemzése** megvalósítható - e?
- Adható - e objektív és viszonylag pontos becslés a **költségvetés végösszegére**, ha ismerjük az intézmény feladatait, az aktuális bértáblázatot, valamint a fogyasztói árakat?
- Választ kaphatunk - e arra a kényes kérdésre, hogy a feladat ellátásához mennyi **munkaerő** kell? Ezzel elkerülhetők az újra és újra felmerülő kellemetlen viták.
- Ösztönözhető - e az intézményvezető arra, hogy az alkalmazotti közösség szakképzettségben, életkorban a megfelelő összetételű legyen?

Sok esetben a figyelem középpontjába az **eredményesség**, illetve a ráfordításokat is figyelembe vevő **hatékonyság** kérdése kerül – leginkább általánosságban. A felmerülő kérdéseket eldöntő konkrét mutatók létrehozása, és ezeknek konszenzuson nyugvó értékelése a feladat bonyolultsága következtében **sok nehézséget** okoz.

A demokratikus vezetési stílus elengedhetetlen kelléke az **átláthatóság** és az **elszámoltathatóság** is. A bonyolult kapcsolatrendszerek mozgását nagyon nehéz megoldani **rendszerelméleti** megközelítés nélkül.

1.1. Tapasztalatok, megoldási javaslat

A fent vázolt problémák átfogó megoldásával több, mint egy évtizede foglalkozunk **intézményvezetői**, települési **önkormányzati** és **megyei** oktatásirányítási szinten is. A probléma sokszínűsége ellenére vannak ismétlődő és mindenütt előforduló konkrét részletek.

Ilyenek:

- a jól definiált, koherens adat együttes,
- a szabványos és kontrollált információgyűjtés,
- egységes információfeldolgozás,
- egységes elveken nyugvó intézményi finanszírozási rendszer,
- értékelő, elemző rendszer.

Ezekből a komponensekből sikerült összeállítani egy, a feladatokat értékelő és folyamatirányító rendszert.

Az ilyen rendszertől **elvárjuk**, hogy

- **tárja fel** az ellátott feladatokat megfelelő részletességgel;
- a törvények, a fenntartói törekvések, hajlandóságok alapján a **feladatokhoz** erőforrásokat rendeljen;
- értelmezni tudja a fenntartó által **megkövetelt hatékonyságot**; a megvalósítást támogassa oly módon, hogy az innovációhoz szolgáltatson paramétereket, **vonatkoztatási** pontokat;
- képezhetők legyenek az intézmények, a fenntartói – oktatási-, szociális-, gyermekvédelmi-, kulturális rendszerek **összehasonlítására** alkalmas mutatók;
- a gyors értékelésre álljon rendelkezésre néhány **integrált mutató**, amely mögött azonban ott van a teljes „fedélzeti műszerfal”;
- a feladatváltozásnak vagy a törvényi háttér változásának a költségvetésre gyakorolt hatását azonnal számolni lehessen;
- a finanszírozáson keresztül alkalmas legyen a feladatellátás **folyamatszabályozására**;
- támogassa a stratégiai tervezést;
- megbízható adatokat szolgáltatson a **minőség biztosításához**, a folyamatok minőségértékeléséhez;
- a szakmai célkitűzés és tervezés **szerves egységbe** kerüljön a pénzügyi tervezéssel;
- **számítógépes háttér** biztosítsa a feladattervezéshez szükséges számolásokat;
- a tervezés legyen **nullbázisú**;
- a finanszírozás szempontjából valósítson meg valódi **esélyegyenlőséget**;
- a decentralizált irányítási filozófia és a deregulációs környezet a finanszírozásban is jelenjen meg (intézményi autonómia, hatáskörök stb.), természetesen az ezzel járó felelősséggel.

A gyakorlat megmutatta, hogy a **feladatfinanszírozási rendszer** mindezt teljesíti.

A **hátrány(oka)t** számba véve kiemelendő, hogy a rendszer pontos, egységes, kontrollált adatgyűjtést, adatszolgáltatást feltételez.

1.2. A feladatfinanszírozás rövid ismertetője

A feladatfinanszírozási terv a **feladatból kiindulva**, a **törvényeket figyelembe véve határozza** meg azt a minimális (optimális) költséget, amellyel az adott feladat elvégezhető.

A feladatok számbavétele, valamint a ráfordítások meghatározása **nyolc** EXCEL táblázatban történik.

1. Ellátott feladatok, létszámok, (óraszámok,) bérek.
2. Alkalmazottak létszáma, megoszlása.
3. Órakedvezmények, pótlékok, szociális és egyéb juttatások.
4. Energiafelhasználás (gáz, olaj, szén).
5. A villamos energia felhasználása.
6. A vízfogyasztás
7. A személyszállítás
8. A működési költségek.

Mindegyik táblázat jellemző felépítése úgy lett kialakítva, hogy a feladat nagyságát figyelembe véve, **normák** alapján határozza meg a költségeket. A normák bizonyos esetekben a törvényekből, más esetekben a szabvány ajánlásaiból, illetve tapasztalati tényekből nyerhetők.

A feladatfinanszírozási elvek alkalmazása a fenntartónak a feladatok szintjén **teljes betekintést** biztosít az intézményei feladatellátásába, és az egyes feladatokhoz szükséges erőforrás-felhasználásra. Így a fenntartó felügyeleti jogainak gyakorlásához **hatásos támogatást** kap. Másfelől egyértelműen megjelennek azok a pontok is, ahol a feladatellátáshoz felhasználható személyi, tárgyi és anyagi erőforrás a fenntartó mérlegelésétől, döntésétől függ. A paraméterek rögzítése után az intézményeknek lehetőségük lesz **középtávú működési stratégiát** kidolgozni, és a szerint cselekedni. Így az intézmények működésében a stabilitás biztosítható, amely az **optimális** intézményi működési körülmények előfeltétele.

A feladatfinanszírozás egy olyan **rugalmas**, a mindenkori **feladatokhoz igazodó** finanszírozási rendszer, amely a törvényi előírások betartása mellett a finanszírozáson keresztül oldja meg a rendszer **folyamatszabályozását**. A szabályozás a **fenntartói hierarchia szintjén** történik.

A fenntartó biztosítja és tiszteletben tartja az **intézményi autonómiát**; az intézmények belső életének megszervezéséhez, szakmai munkájához, működéséhez az **önrendelkezési jogot**.

A feladatfinanszírozás a működés peremfeltételeit rögzíti. A rendszer **demokratikus**, mert mind a fenntartó, mind az intézmények a szabályozási paramétereket pontosan ismerik, azt konszenzussal állapították meg. A fenntartó a partnerek számára ellenőrizhető módon minden intézményt **a feladatához mérten azonos mértékben** lát el erőforrásokkal. Így biztosítja az intézményei – és ezen belül az intézményekben levő ellátottak számára – **esélyegyenlőségét**. A fenntartó nem uniformizál, hisz minden intézménynél, annak feladatából indul ki.

A feladatok sokrétűek, a feladatfinanszírozási rendszer **szervesen illeszkedik** az állami normatív támogatás rendszeréhez, és **konkrétta** teszi a törvényekben egyértelműen nem szabályozott feltételeket.

2. A vizsgálat célja és tárgya

Az ajánlati felhívásban közöltek szerint a dokumentum célja „az Önkormányzati fenntartásban, vagy működtetésben álló intézményekkel – különösen köznevelési-oktatási, valamint szociális, közművelődési, gyermekvédelmi intézményekkel, illetve az önkormányzat által üzemeltetett konyhákkal, diák- és felnőtt étkeztetési feladatokat ellátó intézményekkel - kapcsolatos feladat ellátási és finanszírozási modell kidolgozása. A települési közszolgáltatások összehangolása az állampolgári szempontok figyelembe vételével a nem önkormányzati szolgáltatásnyújtók bevonásával.”

A vizsgálat tárgya:

Az érintett intézmények, telephelyenként/szakfeladatonként.

A vizsgálat célja:

- Összehasonlítani hasonló tulajdonságokkal rendelkező települések azonos feladatokat ellátó intézményeinek gazdálkodását, működését, melyek alapján következtéseket és javaslatokat tudunk tenni egy hatékonyabb, eredményesebb működésre.
- Objektív, a tényadatokra épülő elemzés elkészítése, az Önkormányzati fenntartásban, vagy működtetésben álló intézmények – különösen köznevelési-oktatási, valamint szociális, közművelődési, gyermekvédelmi intézmények, illetve az önkormányzat által üzemeltetett konyhák, diák- és felnőtt étkeztetési feladatokat ellátó intézmények – esetében a kiadás struktúrájáról, a szükséges finanszírozási igényről.
- A jogszabályok által meghatározott feladat-ellátási szint, valamint a ténylegesen megvalósuló feladat ellátás eltéréseinek kimutatása, elemzése.
- Javaslatot tenni az intézmények hatékony működéséhez szükséges szakdolgozó-, egyéb alkalmazotti létszámra, a személyi- és dologi kiadásokra, vagyis a költségvetési előirányzatokra.
- Célunk elérése érdekében meghatározásra kerülnek a főbb alapelvek:
  - A *valódiság* elve azt jelenti, hogy a költségvetési előirányzatok ténylegesen létező, vagy reálisan várható szükségletekre, illetve bevételekre vonatkoznak.
  - A *pontosság* elve azt jelenti, hogy a reálisan felmért szükségletek ellátását biztosító kiadási előirányzatokat, valamint a szolgáltatásokért várható bevételeket a mindenkorí árszint, illetve jogszabályi előírások figyelembevételével kell összeállítani.
  - A *takarékosság* elvét a költségvetési előirányzatok kimunkálásánál és a költségvetés végrehajtásánál egyaránt érvényesíteni kell.
  - A *költségvetés áttekinthetősége* azt jelenti, hogy a kiadásokat és a bevételeket valamennyi költségvetési szervnél egységes elvek szerint csoportosítják, azaz a költségvetés szerkezeti rendje szerint irányozzák elő azokat.

- A *pénzügyi egyensúly* elvének jelentése szerint a költségvetési szervek költségvetésüket úgy tervezik, hogy a bevételi előirányzatok főösszege megegyezzen a kiadási előirányzatok főösszegével.

3. Munkamódszer, a munka szakaszai

Az intézmények működésének elemzése a jogszabályokban rögzített köznevelési, közművelődési, szociális és gyermekvédelmi feladatok áttekintéséből kiindulva készült el. Az intézmények működésének elemzése strukturált adatbekérés segítségével, helyszíni vizsgálat és interjúk nélkül történt. A szakdolgozókra, egyéb alkalmazottakra vonatkozó adatokat, bértáblákat az Önkormányzat szolgáltatotta. Az egyéb statisztikai-, illetve ellátottakra vonatkozó adatokat, a költségvetési adatokkal együtt szintén a Hivataltól kaptuk meg.

A benchmark intézményi körbe Siófok, Komárom, Balatonfüred, és Jászberény mellett, általában 4-5 pest megyei intézményt vontunk be: Isaszeg; Százhalombatta; Szigetszentmiklós; Monor.

További bevont városok:

• Város1: Szolnok,	• Város12: Sopron,
• Város2: Veszprém,	• Város13: Pécs,
• Város3: Dunaújváros,	• Város14: Debrecen,
• Város4: Szombathely,	• Város15: Győr,
• Város5: Kecskemét,	• Város16: Eger,
• Város6: Nagykanizsa,	• Város17: Kaposvár,
• Város7: Zalaegerszeg,	• Város18: Székesfehérvár,
• Város8: Szeged,	• Város19: Szekszárd,
• Város9: Nyíregyháza,	• Város20: Békéscsaba,
• Város10: Hódmezővásárhely,	• Város21: Miskolc,
• Város11: Tatabánya,	• Város22: Érd

Az adatok elemzése, értékelése során a köznevelési-, közművelődési, szociális és gyermekvédelmi intézmények működését szabályzó jogszabályokat (törvényeket, kormányrendeleteket és miniszteri rendeleteket) vettük figyelembe, amelyek rendelkeznek az intézmények feladatellátásáról, kötelezettségeiről.¹

- A feladatok többségében a feladatarányos finanszírozás alkalmazásával végeztük el.
- Azokban az esetekben, ahol a jogszabály nem határozza meg pontosan a szakdolgozói, - illetve egyéb alkalmazotti létszámot, ott főleg benchmark elemzést végeztünk.

---

¹ A részletes jogszabályi lista az 1. sz. mellékletben található

4. Vezetői összefoglaló

Az intézményi rendszer költséghatékonyságának elemzését úgy **rendszerszinten**, mint **intézményi szinten** is elvégeztük.

Az **adatot** az Önkormányzattól kaptuk, valamint KSH és Kincstári adatokat is felhasználtunk.

A hatékonyság **vizsgálatát** a feladategységekre vonatkoztatott, **egységes elvek** szerint kialakított mutatókkal végeztük.

Az **értékeléshez** az elvégzett szakmai feladatok és a feladatellátáshoz a 2013-as évben tervezett erőforrások arányát használtuk.

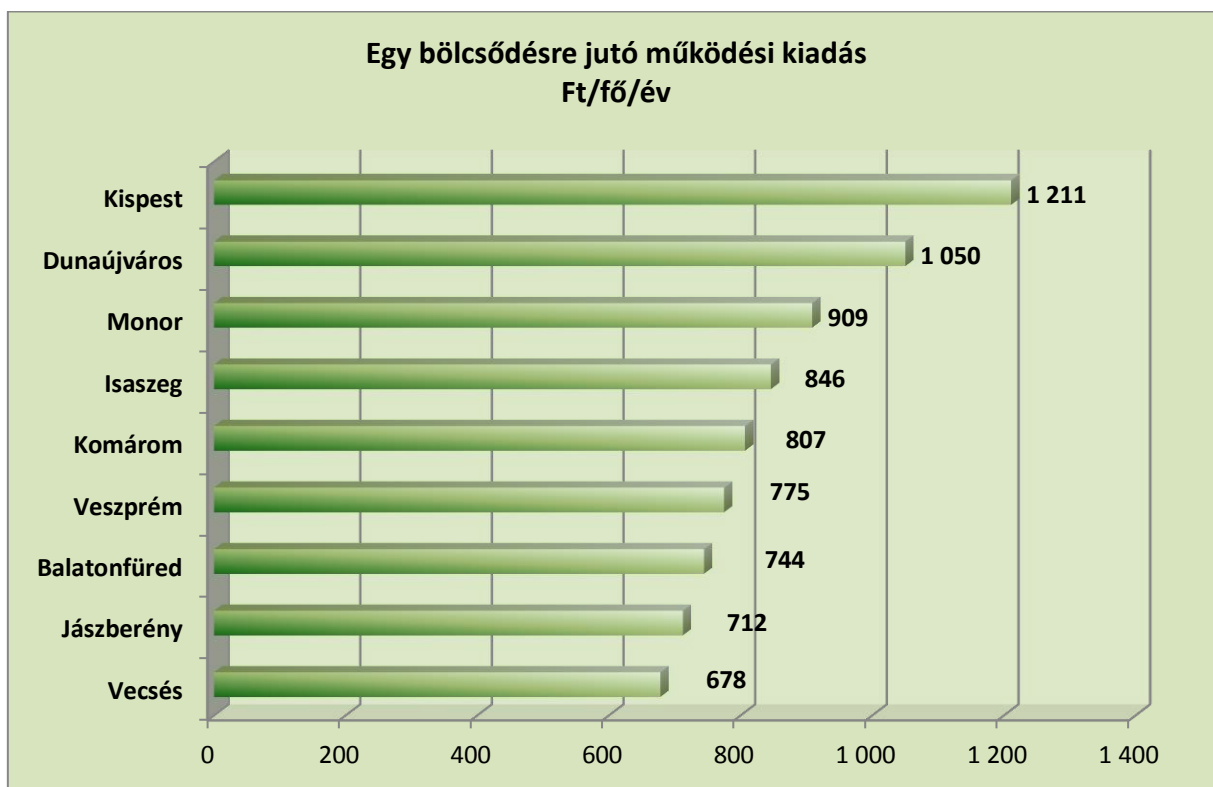
A **feladatellátáshoz törvényileg szükséges** erőforrások meghatározását az általunk fejlesztett, és sok intézménynél alkalmazott **feladatfinanszírozási rendszerrel** végeztük, valamint alkalmaztuk a benchmark elemzést is.

A feladatfinanszírozási rendszer a *törvények, szabványok, a fenntartói célkitűzések, határozatok* alapján rendel erőforrásokat a fenntartó által elrendelt köznevelési, közművelődési, szociális és gyermekvédelmi feladatokhoz.

5. Átfogó eredmények

5.1. Bölcsődei ellátás

- A bölcsőde egy 1 telephelyen 6 csoporttal működik;
- az engedélyezett férőhelyek száma 68; a beiratkozott gyermekek száma 68, amely 100 %-os kihasználtságnak felel meg; amely más hasonló településekhez viszonyítva is nagyon jó mutató;
- a csoportok átlagos létszáma 11-12 fő; a jogszabály által meghatározott maximális létszám 12-14 fő; így megállapítható, hogy a csoportok feltöltöttsége nagyon jó;
- A kisgyermek nevelők (gondozónők) létszáma a vezetők számát is figyelembe véve, megfelel a jogszabályi előírásnak, hiszen „A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet értelmében csoportonként 2 gyermeknevelő a jogszabály szerinti előírás”, továbbá 5 csoport esetén +2 fő;
- A bölcsődékben a nem szakdolgozói létszámot a jogszabály nem határozza meg, a vizsgált bölcsődében 5 egyéb dolgozó van.
- A bölcsődében a bérek vizsgálata során megállapítható, hogy a kötelező illetményen felüli egyéb kiegészítést nem tartalmaznak.

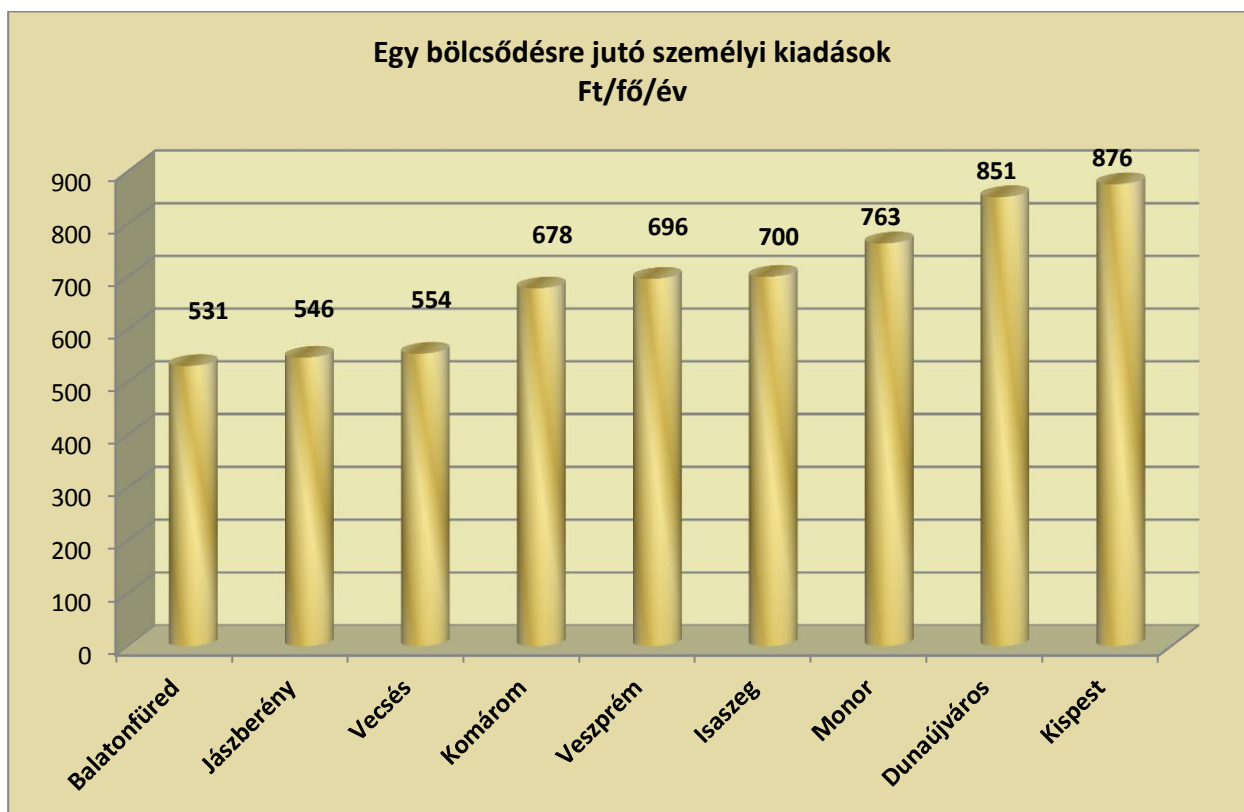

1. ábra (Forrás: saját adatbázis; intézményi adatszolgáltatás)

- az egy bölcsődésre jutó éves működési kiadás - az étkeztetés költségei nélkül – 678 e Ft/fő/év, amely érték a vizsgált városok közül a legalacsonyabb;

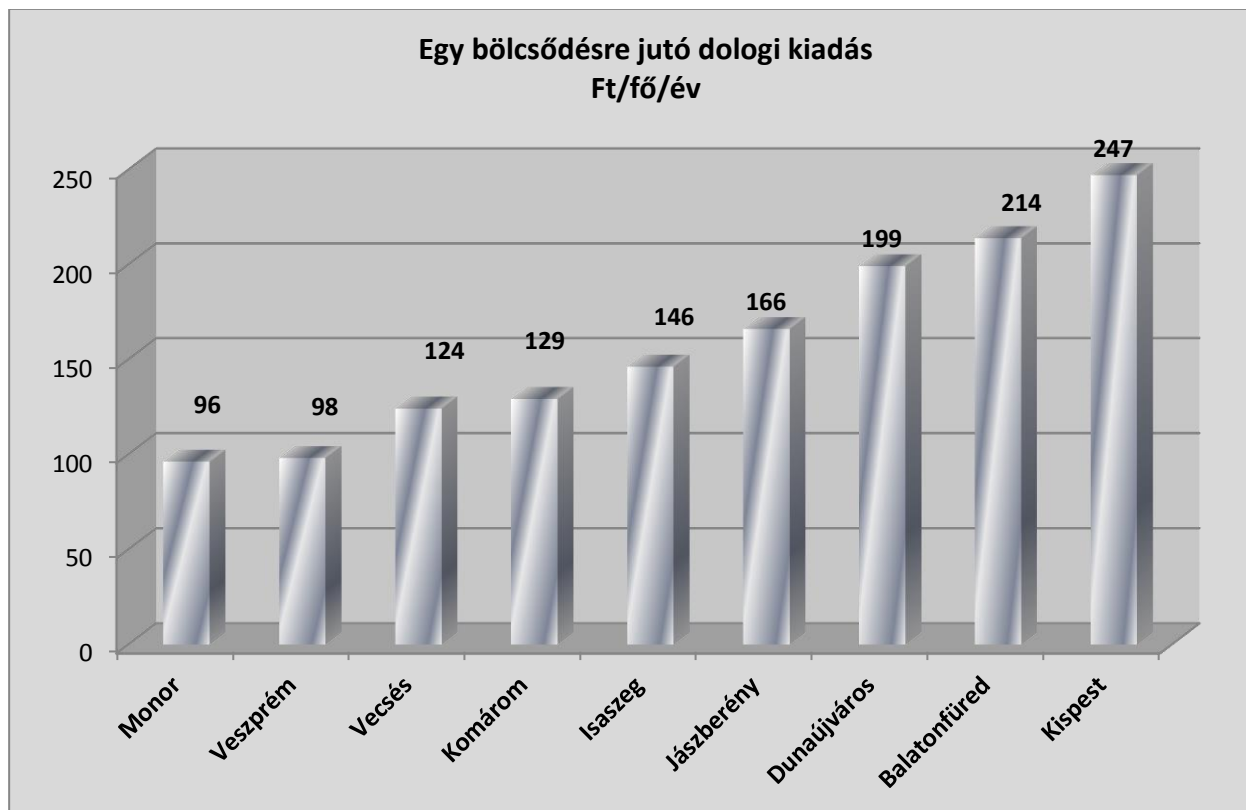
Az egy bölcsődésre jutó éves személyi jellegű kiadás (személyi + járulékok) vizsgálata:

Az alábbi ábrát elemezve, megállapítható, hogy a személyi jellegű kiadások egy bölcsődésre jutó összege, 554 ezer Ft/fő/év, amely az első 3 legjobb érték egyike, a hatékonyság szempontjából;

2. ábra (Forrás: saját adatbázis intézményi adatszolgáltatás,)

A következő ábrán a dologi kiadások fajlagos mutatóit vizsgáljuk, látható, hogy itt is a legjobb 3 között van a Vecsési bölcsőde vizsgált fajlagos mutatója. Megállapítható, hogy az egy bölcsődésre jutó éves dologi kiadás 124 e Ft/fő/év.

3. ábra (Forrás: saját adatbázis intézményi adatszolgáltatás,)

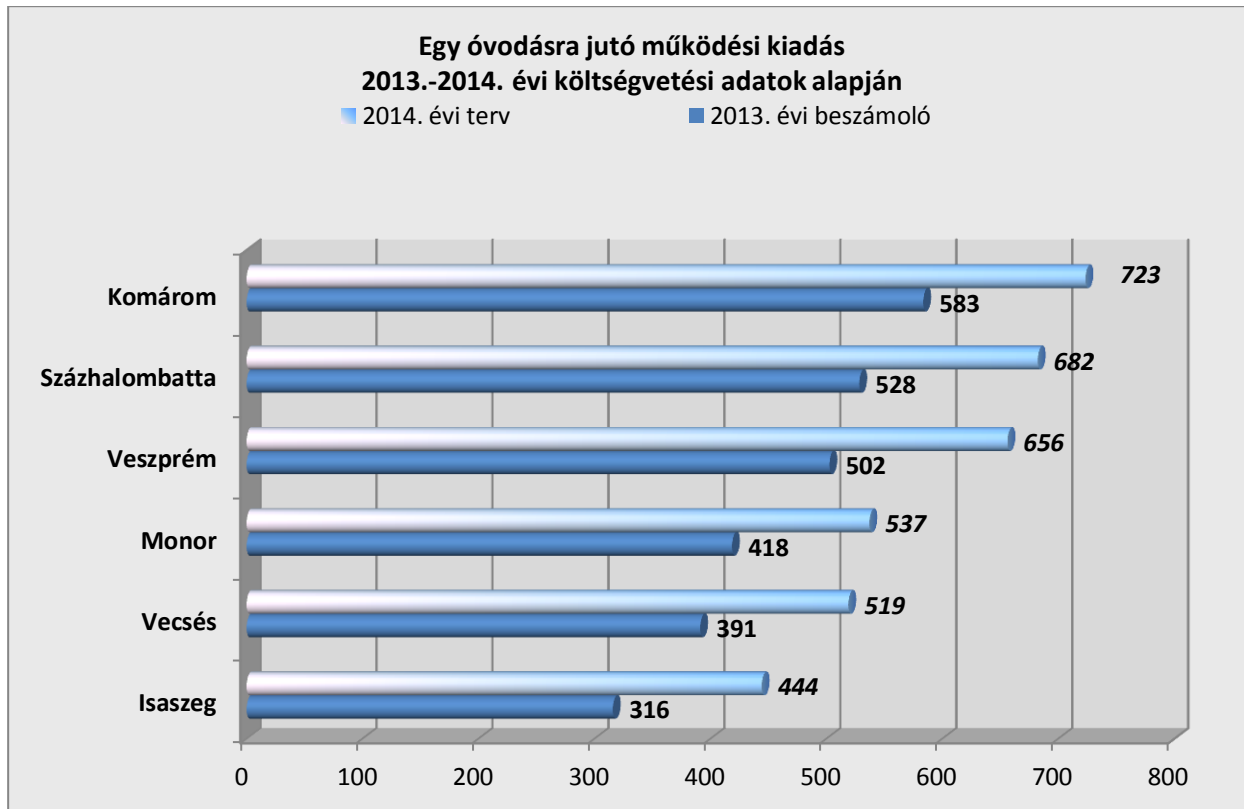
5.2. Óvodai nevelés

- A városban 4 óvoda működik, ahol közel 700 gyermek neveléséről gondoskodnak;
- a csoportok átlagos létszáma – városi szinten – 27 fő, jelentős eltérés nem tapasztalható az óvodák között, 26-29 fősek átlagosan a csoportok; a jogszabály által meghatározott maximális létszám 25, azonban a maximális létszámot 20%-kal túl lehet lépni, így más településeken is - e jogszabályra történő hivatkozással - a 30 fő sem ritka egy-egy csoportban;
- az óvodapedagógusok létszáma **megfelel a jogszabályi előírásoknak**;
- a dajkák engedélyezett létszáma szintén **megfelel a jogszabályi előírásoknak**;
- a t/p arányt vizsgálva, - amely az egy óvodapedagógusra jutó gyermekek számát mutatja – 13,3 fő, vagyis átlagosan egy pedagógusra közel 13-14 óvodás jut, ami **nagyon hatékonynak mondható**, szinte megegyezik a maximális létszámmal.

A 4. számú ábra az egy óvodásra jutó működési kiadást mutatja be a 2013. évi költségvetési tényadatokkal és a 2014. évi költségvetési tervadatokkal:

A diagramról leolvasható, hogy a vizsgált települések közül 2013-ban is és 2014-ben is a Vecsési óvodák fajlagos költsége a 2. legalacsonyabb, 2013-ban az átlag 391 ezer Ft/fő/év,

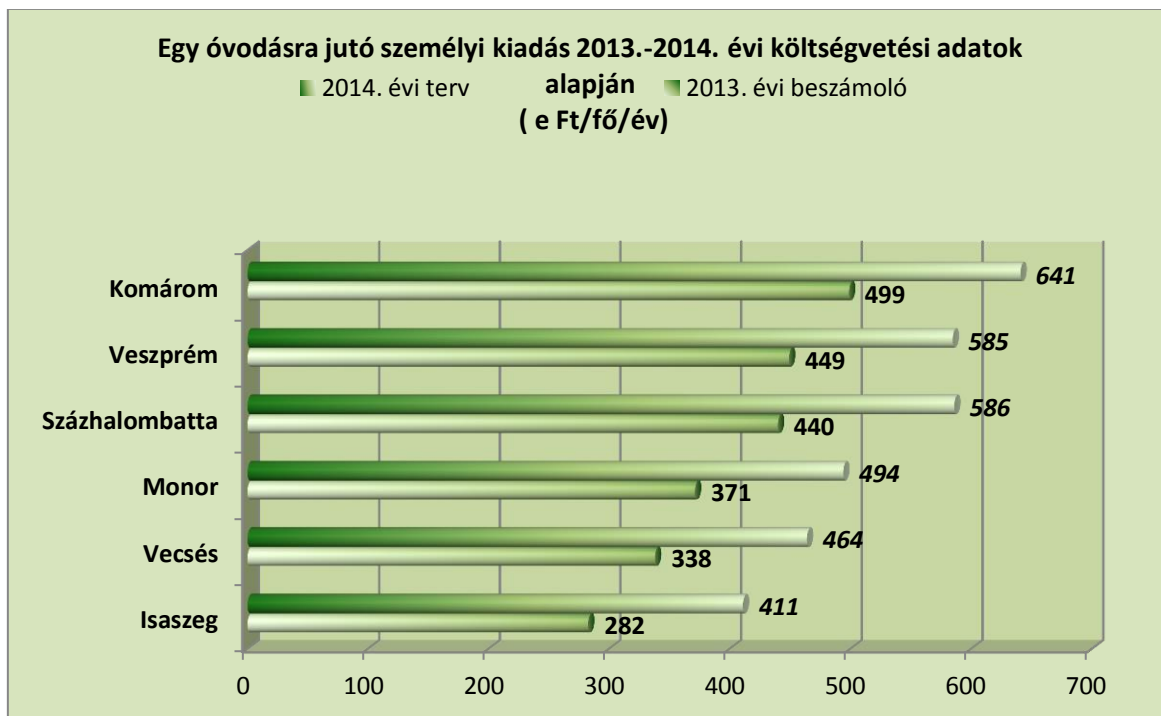
2014-ben 519 ezer Ft/fő/év az átlag. Mindkét évben ez a hatékonysági mutató sokkal alacsonyabb, mint a vizsgált települések ugyanazon évének az átlaga.

4. ábra (Forrás: saját adatbázis intézményi adatszolgáltatás,)

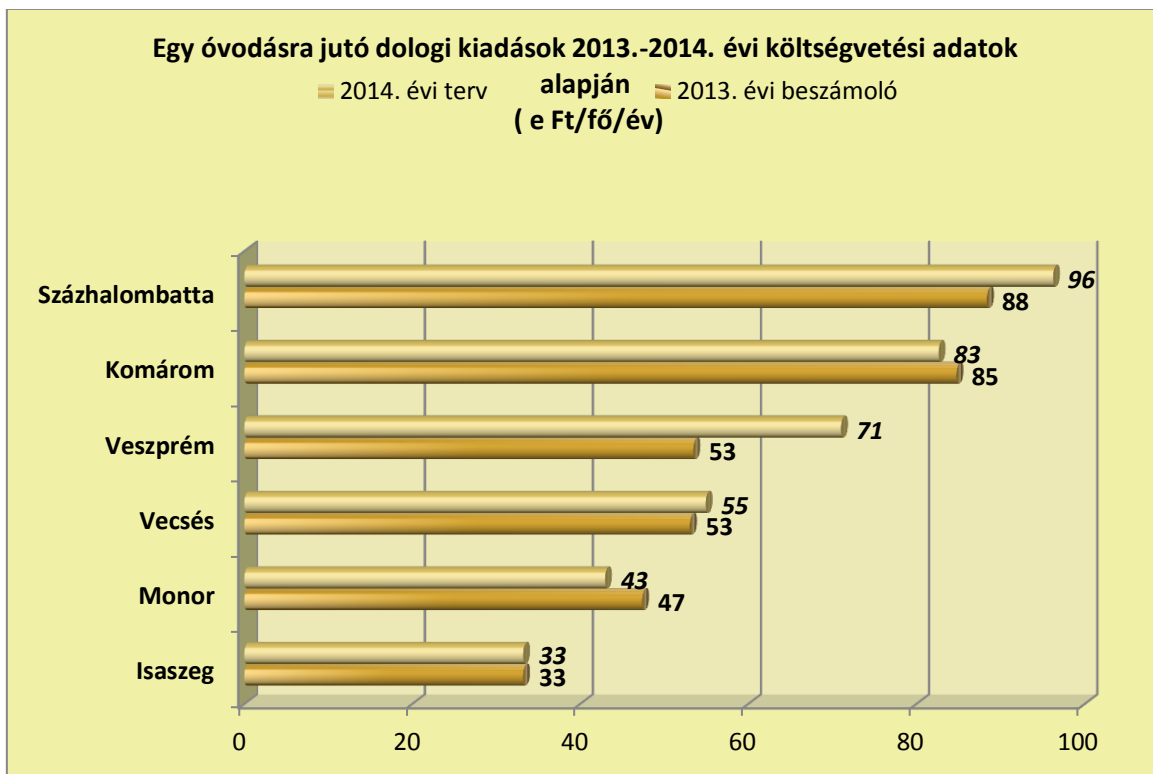
A személyi jellegű kiadásokat vizsgálva szintén megállapítható, hogy mindkét évben a Vecsési óvodák esetében a 2. legalacsonyabb ez a fajlagos mutató, 2013-ban 338 ezer Ft/fő/év, 2014-ben már 464 ezer Ft az egy óvodásra jutó személyi kiadás átlagosan a Városban. Az emelkedés 137%-os, ami nem mutat jelentős eltérést a vizsgált települések átlagosan 135%-os emelkedéséhez képest. Azonban szükséges felhívni arra a figyelmet, hogy sok településen magasabb volt a dajkák létszáma, valamint volt takarítónő külön, ami eddig sem volt kötelező létszám, így ezeknek a településeknek a többsége nem új álláshelyeket engedélyezett a pedagógiai munkát segítőik részére, hanem csupán átcsoportosította (átképzési kötelezettség előírása mellett) az álláshelyeket. Ezek az intézkedések nem jártak a bérek jelentős emelkedésével, így ezeken a településeken a személyi kiadások emelkedése alacsonyabb mértékű volt.

5. ábra (Forrás: saját adatbázis intézményi adatszolgáltatás)

A következő ábra már a dologi kiadások fajlagos értékét mutatja 2013. és a 2014. évi költségvetési adatok alapján, a vizsgált óvodák esetében.

6. ábra (Forrás: saját adatbázis intézményi adatszolgáltatás,)

Vecsésen a 3. legalacsonyabbak ezek a hatékonysági mutatók, vagyis a dologi költségek fajlagos mutatói. Jól látható, hogy 2014-ben minimális emelkedés történt. Mivel a városban nullbázisú tervezéssel készülnek a költségvetések, nem bázis alapon, ezért indokolatlanul nem kerül betervezésre 5-10 %-os rezsiemelkedés, mint más településeken, itt csak a szükséges mértékben emelkednek.

5.3. Családsegítés:

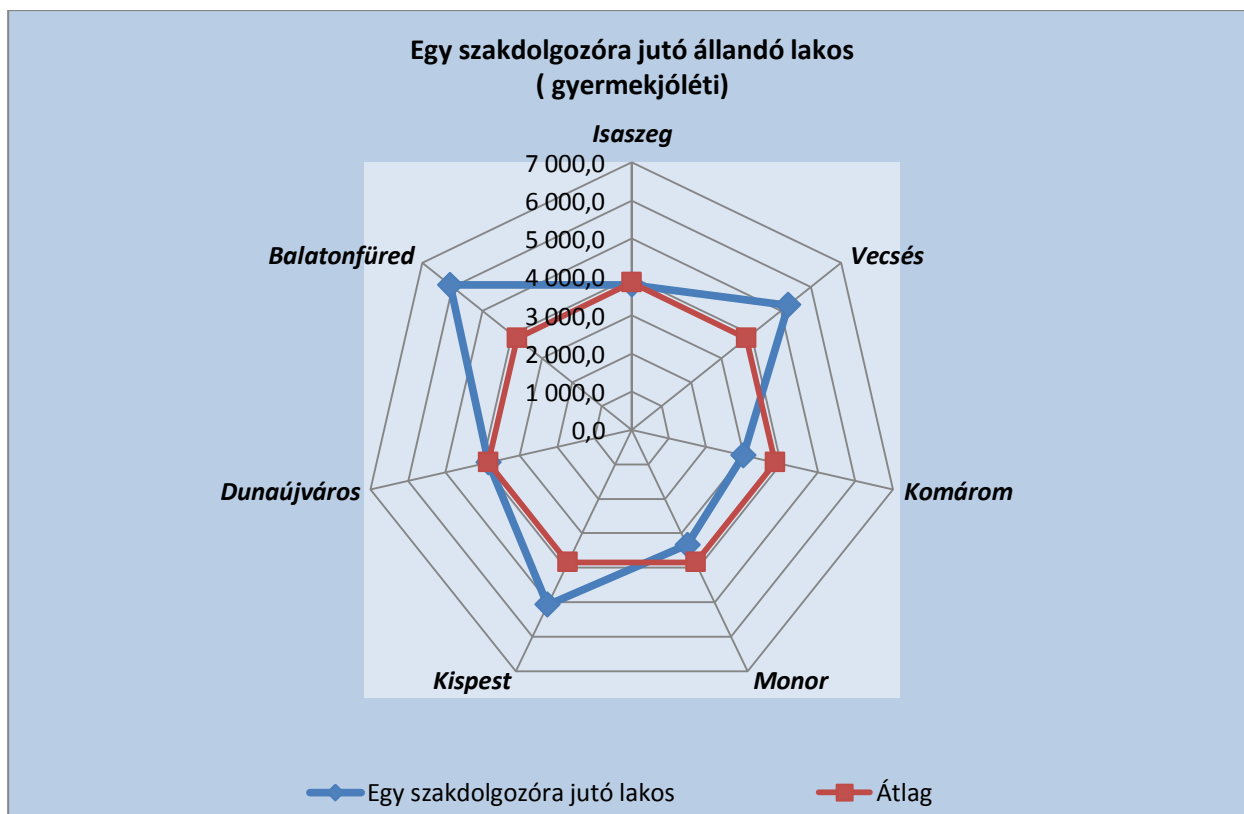
Az alábbi ábra a szakdolgozói létszám és az állandó lakosok számának arányát mutatja be a vizsgált települések esetében, amelyről leolvasható, hogy a vecsési érték a legjobbak között van.

7. ábra (Forrás: KSH, intézményi adatszolgáltatás)

5.4. Gyermekjóléti Szolgáltatás:

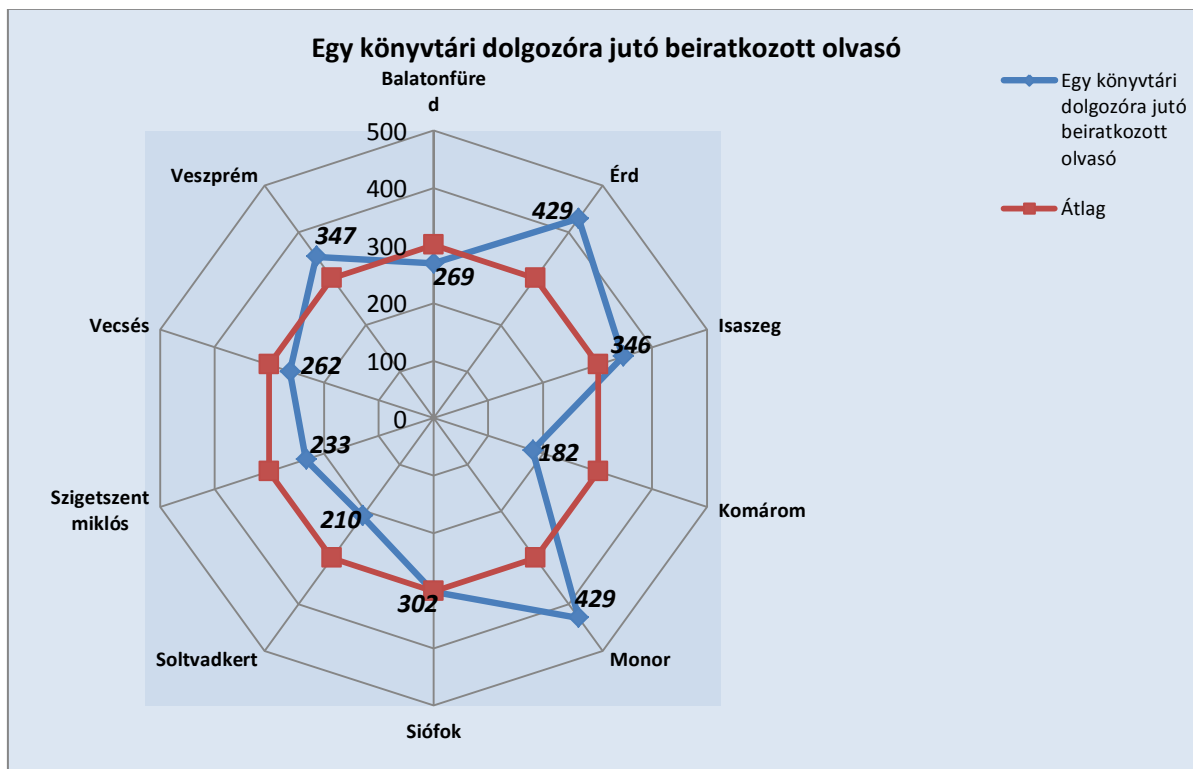
A következő ábra esetén a diagram nem tartalmaz ellátottakra vonatkozó adatot, csak a szakdolgozói létszám és az állandó lakosok számának az arányát mutatja be, azonban a városi mutató ebben az esetben is a legjobb 3 között szerepel.

8. ábra (Forrás: KSH, intézményi adatszolgáltatás)

5.5. Róder Imre Városi Könyvtár

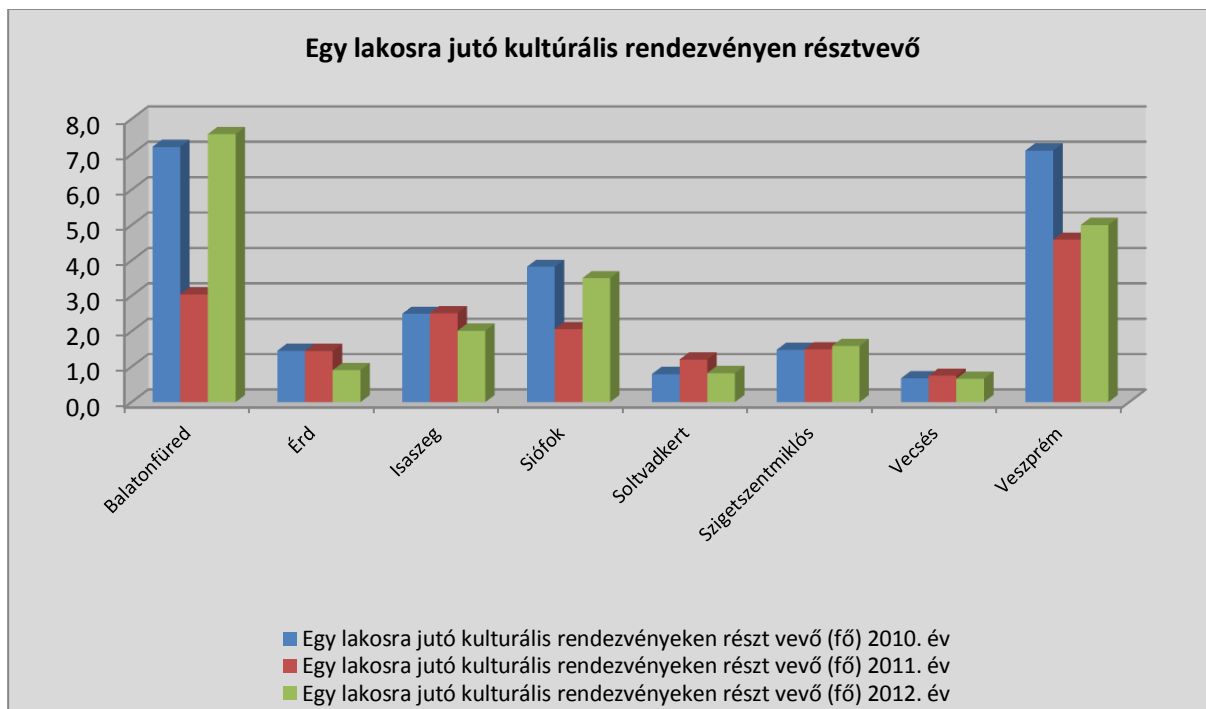
A 9. számú ábra az egy könyvtári dolgozóra jutó beiratkozott olvasók számát és az átlag értékeket mutatja be a vizsgált települések esetében. Amennyiben az átlagtól való eltérést megnézzük, megállapítható, hogy Vecsés esetében minimális az átlagtól való eltérés, azonban meg kell jegyezni, hogy ez a mutató folyamatosan és jelentősen emelkedik, az új könyvtár megnyitása óta.

9. ábra (Forrás: KSH, intézményi adatszolgáltatás)

5.6. Bálint Ágnes Kulturális Központ

A következő ábra a kulturális rendezvényeken részt vevők egy lakosra vetített arányát mutatja be, a vizsgált településeken. Látható, hogy Balatonfüreden és Veszprémben a legmagasabbak ezek az értékek, a 3. legmagasabb érték Siófokon tapasztalható. Ezeken a településeken az idegenforgalom jelentősen megemelheti ezeket az értékeket. Amennyiben a vecsési adatokat nézzük – ezek még a régi művelődési ház adatai, az új adatok még nem kerültek beépítésre – itt a legalacsonyabbak az értékek, az elmúlt 3 évben, szinte változatlanok a vizsgált mutatók. Ez azt jelenti, hogy általában minden 10. állandó lakos 7 kulturális rendezvényen vehetett részt.

10. ábra (Forrás: KSH, intézményi adatszolgáltatás)

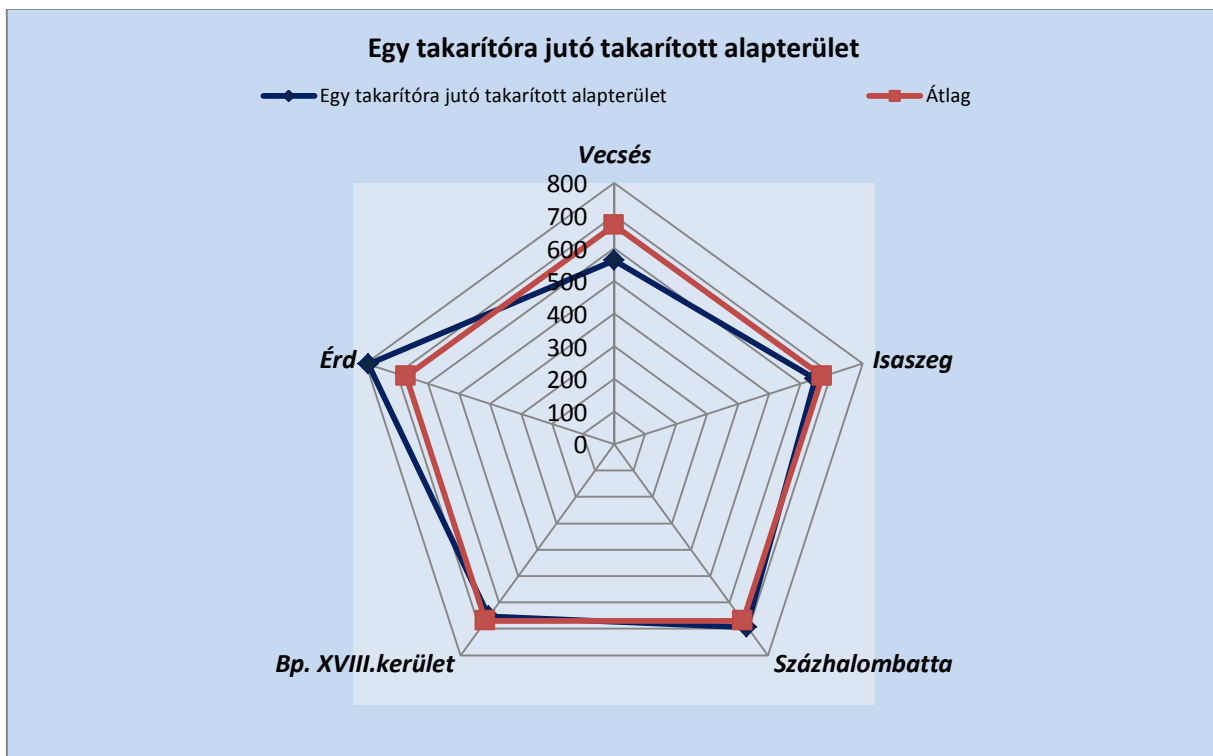
5.7. Iskolák üzemeltetési feladatai

Takarítás:

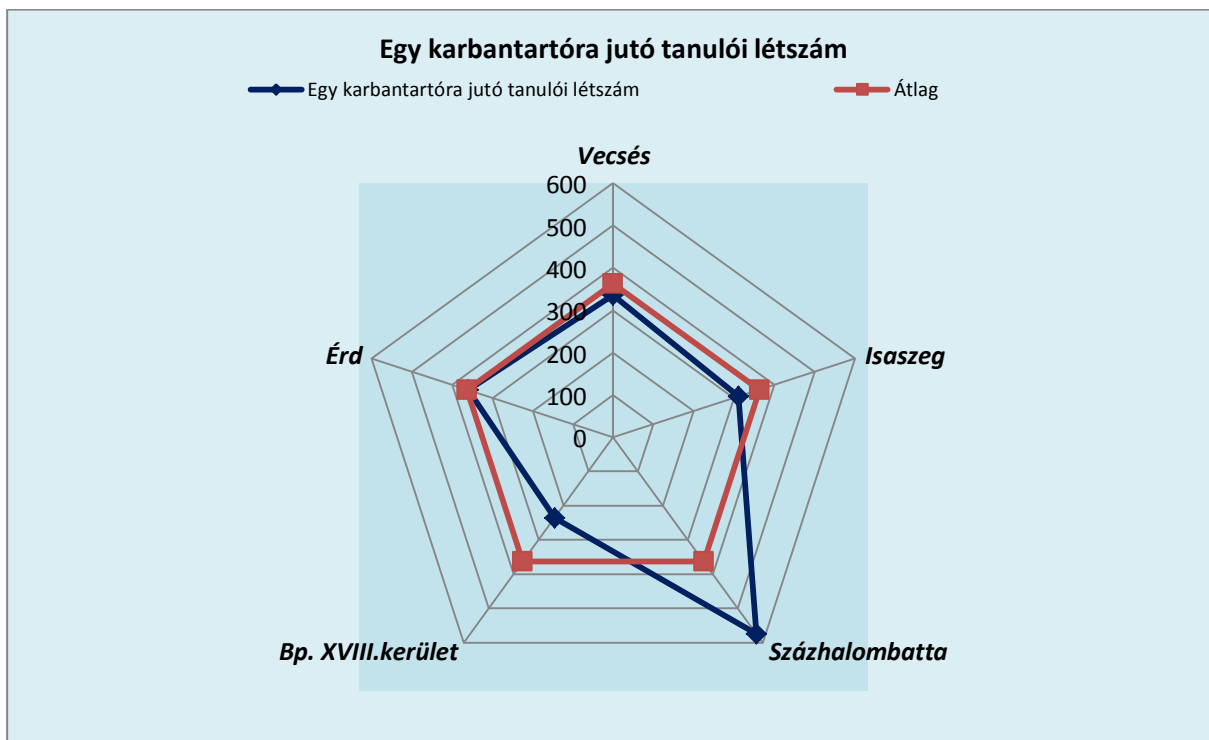
A 11. ábra az egy takarítóra jutó alapterületet hasonlítja össze, néhány településen. Látható, hogy valamivel az átlag alatt van a város hatékonysági mutatója, Vecsésen 563 m² jut egy takarítóra átlagosan, a vizsgált települése átlaga 670 nm/fő.

Karbantartás:

A következő diagram már a karbantartók hatékonyságát vizsgálja, az egy karbantartóra jutó tanulói létszám átlagosan 363 fő, Vecsésen átlagos, hiszen 335 tanuló jut egy karbantartóra, az iskolák esetében.

11. ábra (Forrás: KSH, intézményi adatszolgáltatás)

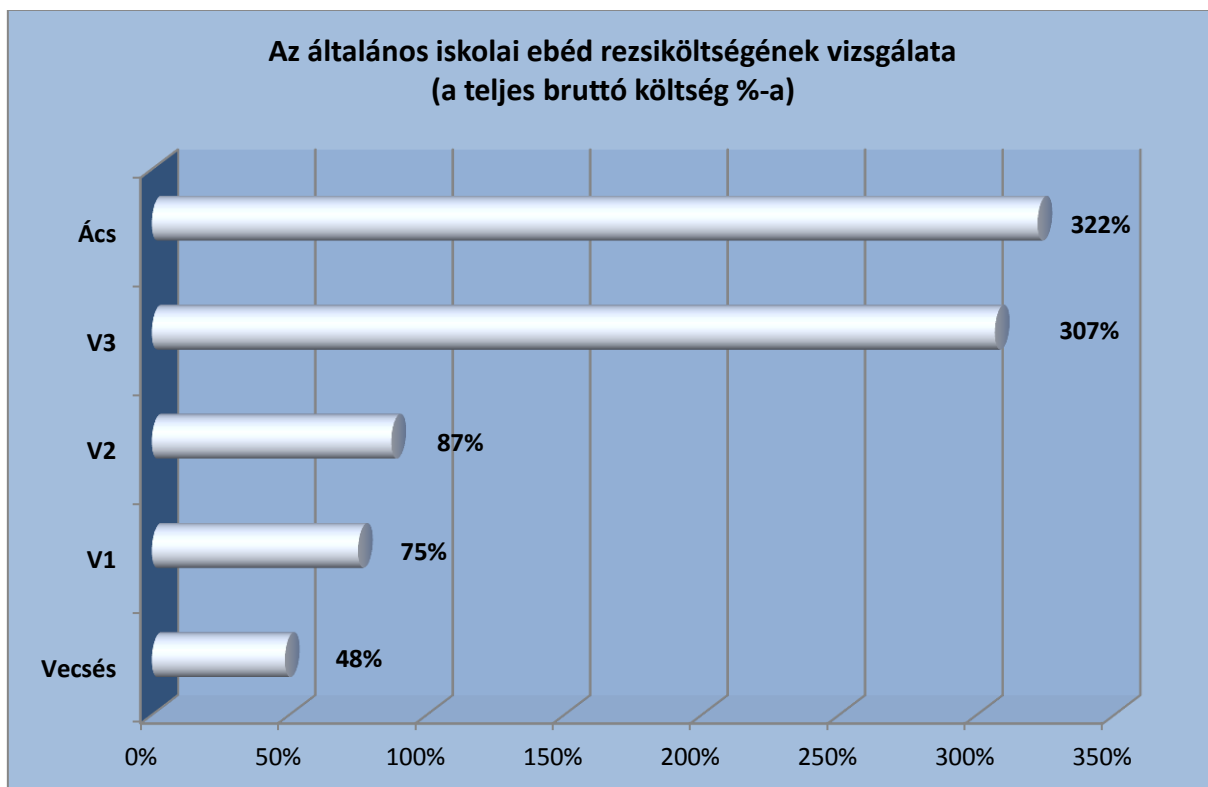

12. ábra (Forrás: statisztikai adatok, intézményi adatszolgáltatás)

5.8. Városi Konyha

- Vecsésen a legalacsonyabb az egy adag főzési rezsiköltsége – önköltségszámítás alapján – **150 Ft/adag**. Amely egy általános iskolai ebéd esetében a teljes bruttó költség **48%-a**.
- Ez az összeg nagyon kedvezőnek mondható, hiszen pl. Isaszegen, ahol szintén saját főzőkonyhák működtetésével látják el az étkeztetést, egy ebéd főzési önköltsége **284 Ft/adag, ami a teljes bruttó költség 87%-a**. Emeli a költséget, hogy nem egy főzőkonyha van, hanem 2. Nem különálló épületben található, hanem egyben a köznevelési intézményekkel, nincsenek almérők, így a közüzemi díjak költségei nehezen bonthatók meg, hiszen a m² arányában történik. Így a kiadások esetében a főzőkonyha és tálalókonyha kiadásai összesződnek.
- A legmagasabb azonban a másik két esetben, ahol – külső szolgáltatótól – vásárolt ebéd egy adag bruttó rezsiköltsége jelenik meg, amely **adagonként 468, illetve 724 Ft/adag, ami a teljes bruttó költség 307, illetve 322%-a**. Ebben az esetben jelentősen megemeli a költséget, hogy a szerződésben milyen feltételekkel, milyen határidővel vállalt a fenntartó kötelezettséget.

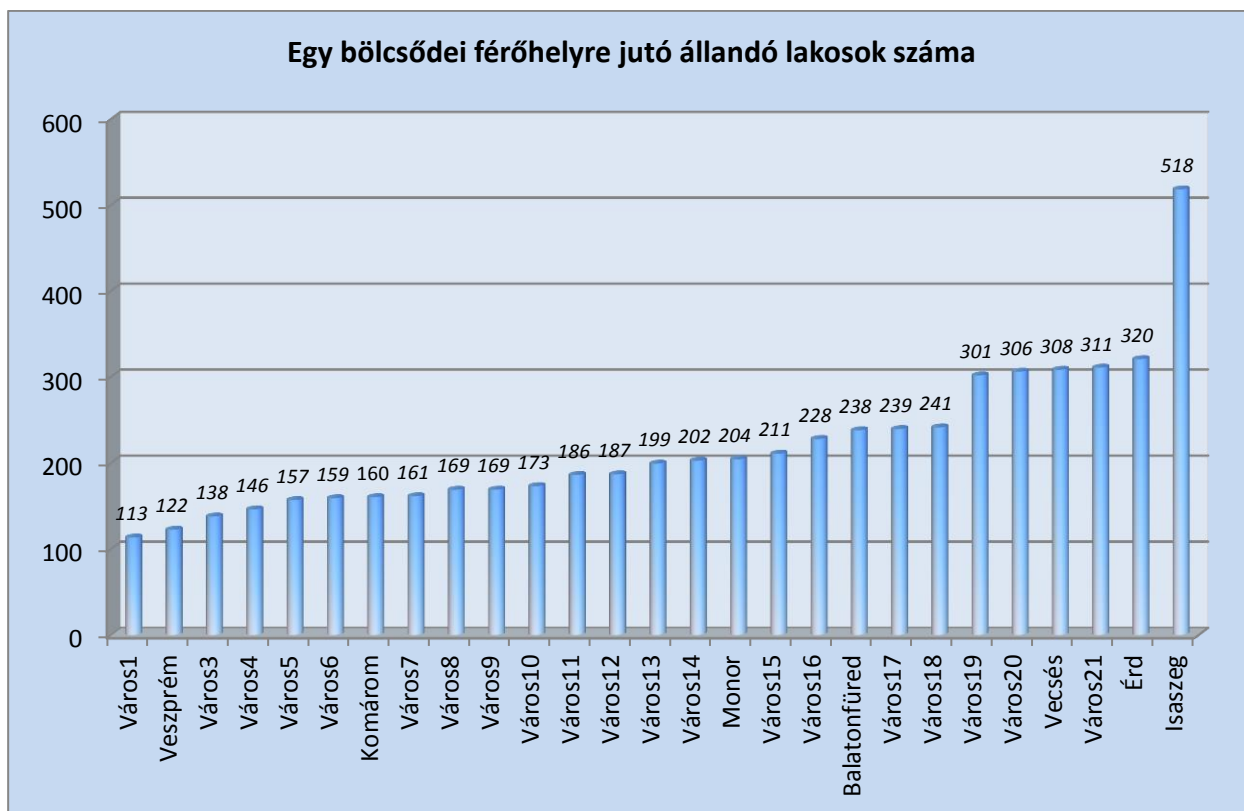
13. ábra (Forrás: statisztikai adatok, intézményi adatszolgáltatás)

6. Részletes elemzések

6.1. Bölcsődei ellátás

Megállapítások:

- A bölcsőde egy 1 telephelyen 6 csoporttal működik;
- az engedélyezett férőhelyek száma 68; a beiratkozott gyermekek száma 68, amely 100 %-os kihasználtságnak felel meg; amely más hasonló településekhez viszonyítva is nagyon jó mutató;
- a csoportok átlagos létszáma 11-12 fő; a jogszabály által meghatározott maximális létszám 12-14 fő; így megállapítható, hogy a csoportok feltöltöttsége nagyon jó;
- általában a településeken a bölcsődei férőhelyek száma kevés, ezért a városok többségében a férőhelyek számának bővítése a cél. Vecsésen a bölcsődei férőhelyek száma a vizsgált városok közül az utolsó harmadban található, minden 308. lakosra jut egy férőhely, ebből arra lehet következtetni, hogy itt is kevés a bölcsődei férőhelyek száma, javasoljuk a férőhelyek felülvizsgálatát, demográfiai számítások alapján. A következő diagram azt mutatja be, hogy a más hasonló városokban hány állandó lakosra jut egy bölcsődei férőhely.

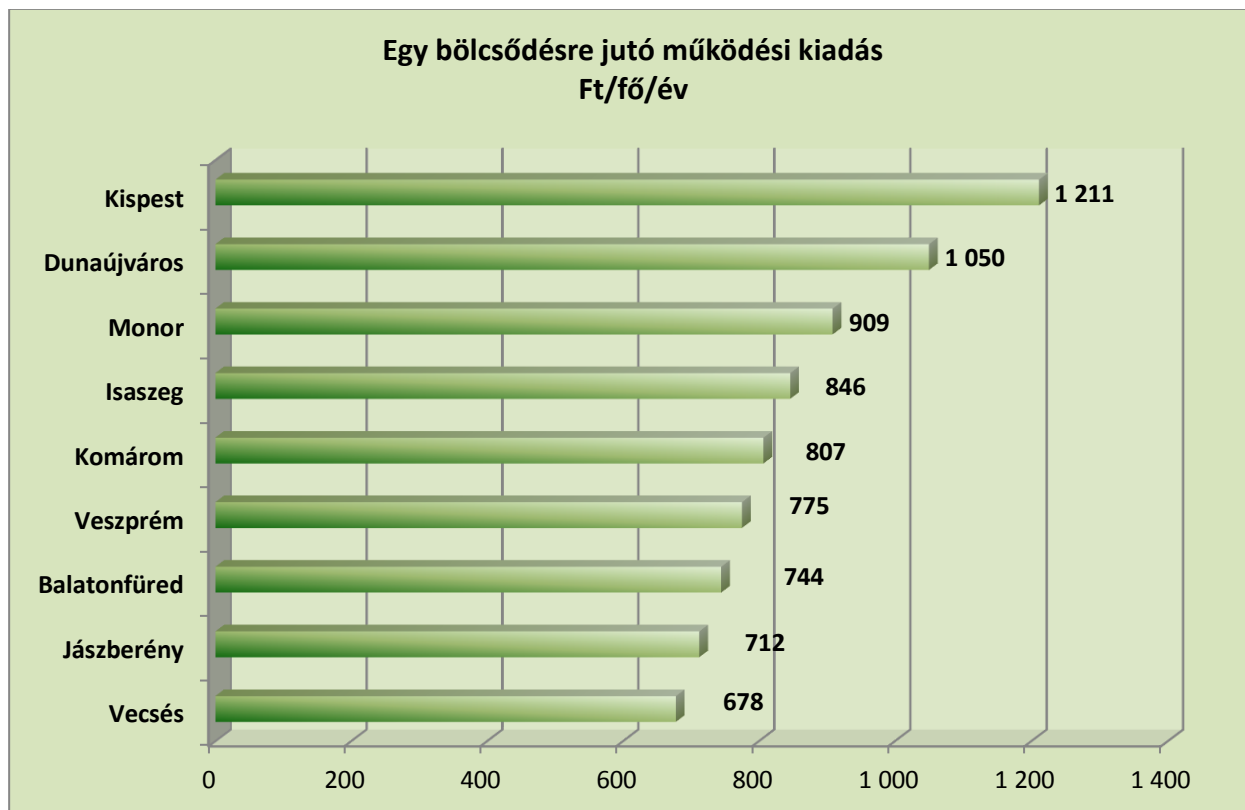

14. ábra (Forrás: KSH adatok)

A fenti diagramról jól leolvasható, hogy Vecsés az önkormányzat fenntartásában lévő bölcsődei férőhelyek számát tekintve a 4. legrosszabb helyen van, valószínű, hogy több férőhely esetén is kihasznált lenne a bölcsőde. Ebben a városban minden 308. állandó lakosra jut egy bölcsődei férőhely, míg a „középen” elhelyezkedő városok esetében 169 - 228 lakosra, a diagram első harmadában 113-169 lakosra-, a diagram utolsó harmadában pedig már csupán 228-518 lakosra jut egy bölcsődei férőhely.

- A kisgyermek nevelők (gondozónők) létszáma a vezetők számát is figyelembe véve, megfelel a jogszabályi előírásnak, hiszen „A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet értelmében csoportonként 2 gyermeknevelő a jogszabály szerinti előírás”, továbbá 5 csoport esetén +2 fő;
- A bölcsődékben a nem szakdolgozói létszámot a jogszabály nem határozza meg, a vizsgált bölcsődében 5 egyéb dolgozó van.
- A bölcsődében a bérek vizsgálata során megállapítható, hogy a kötelező illetményen felüli egyéb kiegészítést nem tartalmaznak.
- A bölcsőde esetében a költségvetési adatokat vizsgálva az alábbi megállapítások tehetők:
- az egy bölcsődésre jutó éves működési kiadás - az étkeztetés költségei nélkül – 678 e Ft/fő/év, amely érték a vizsgált városok közül a legalacsonyabb;
- az alább látható 15. ábra ezt szemlélteti, ahol más hasonló városok adataival vetettük össze a bölcsődék összesített adatait:

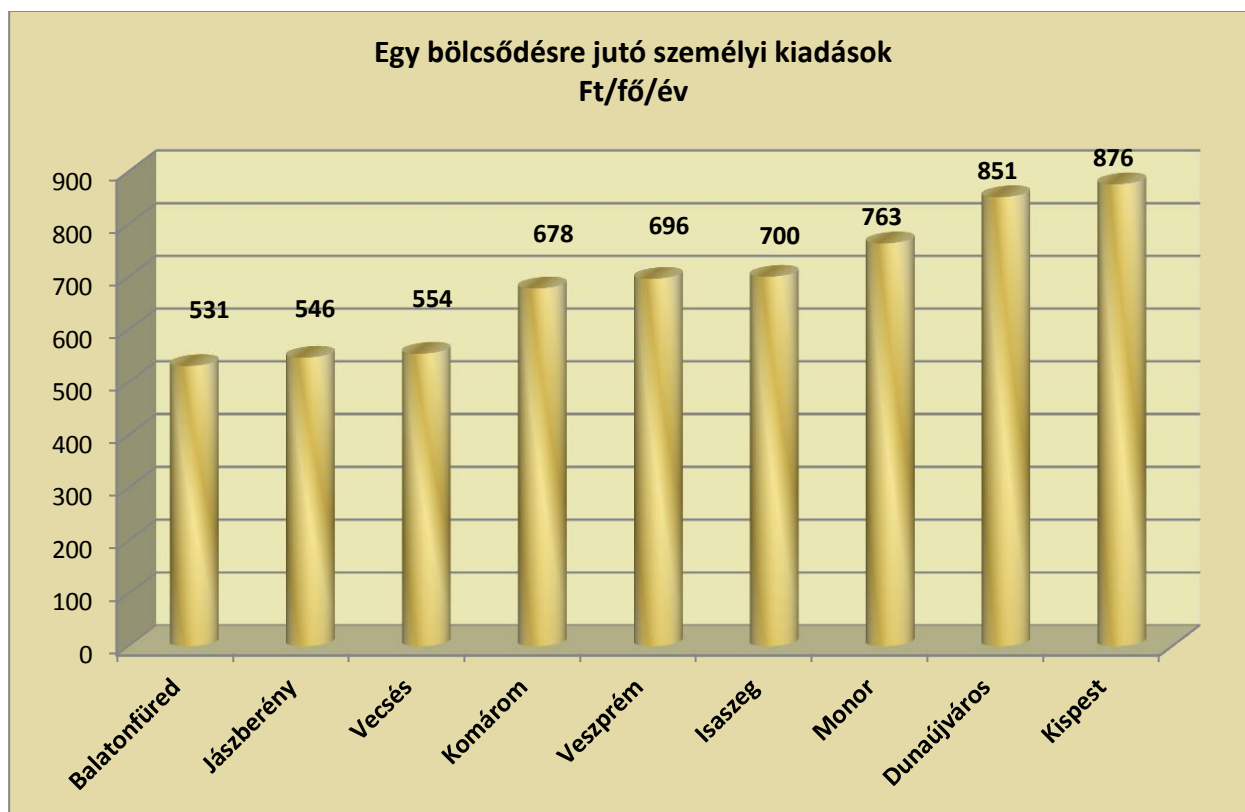

15. ábra (Forrás: saját adatbázis)

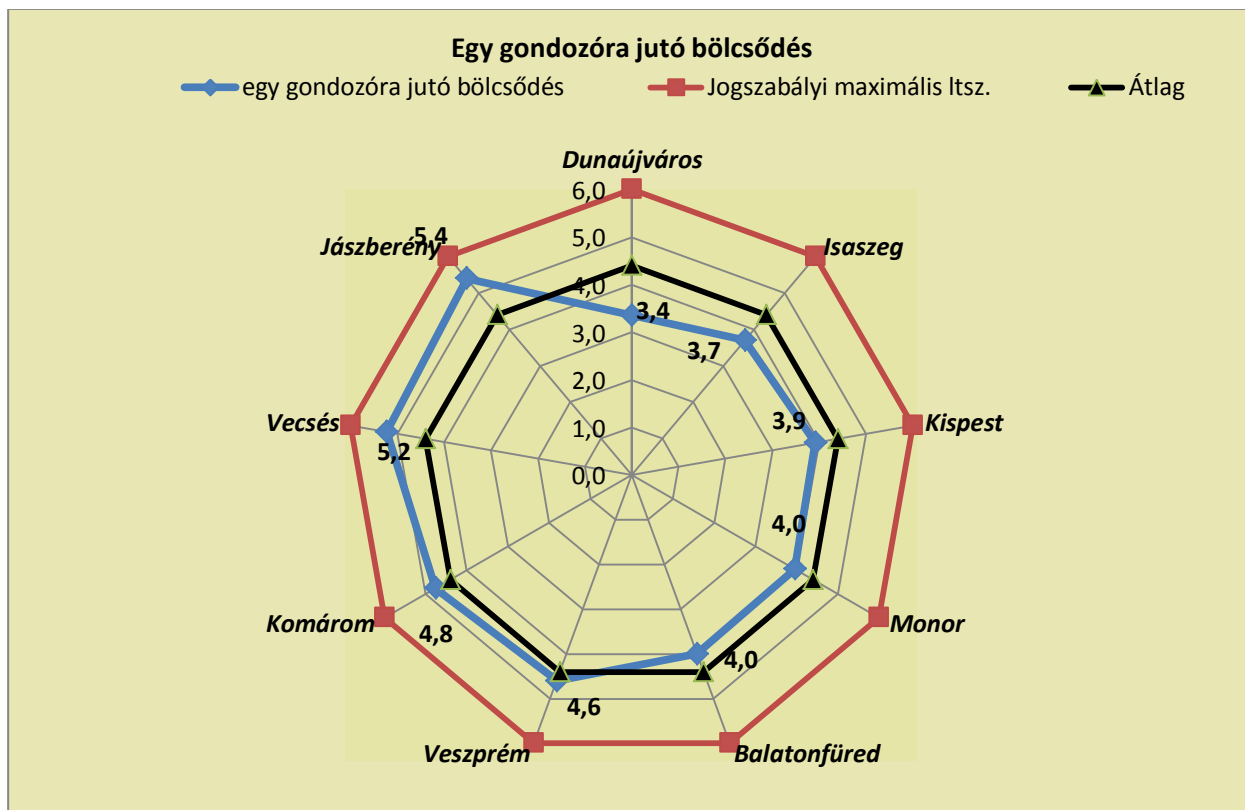
A továbbiakban vizsgálat alá vontuk, hogyan alakulnak a személyi jellegű kiadások, illetve a dologi költségek esetén ezek a fajlagos mutatók.

Az egy bölcsődésre jutó éves személyi jellegű kiadás (személyi + járulékok) vizsgálata:

A 16. ábrát elemezve megállapítható, hogy a személyi jellegű kiadások egy bölcsődésre jutó összege, 554 ezer Ft/fő/év, amely az első 3 legjobb érték egyike, a hatékonyság szempontjából;

16. ábra (Forrás: saját adatbázis)

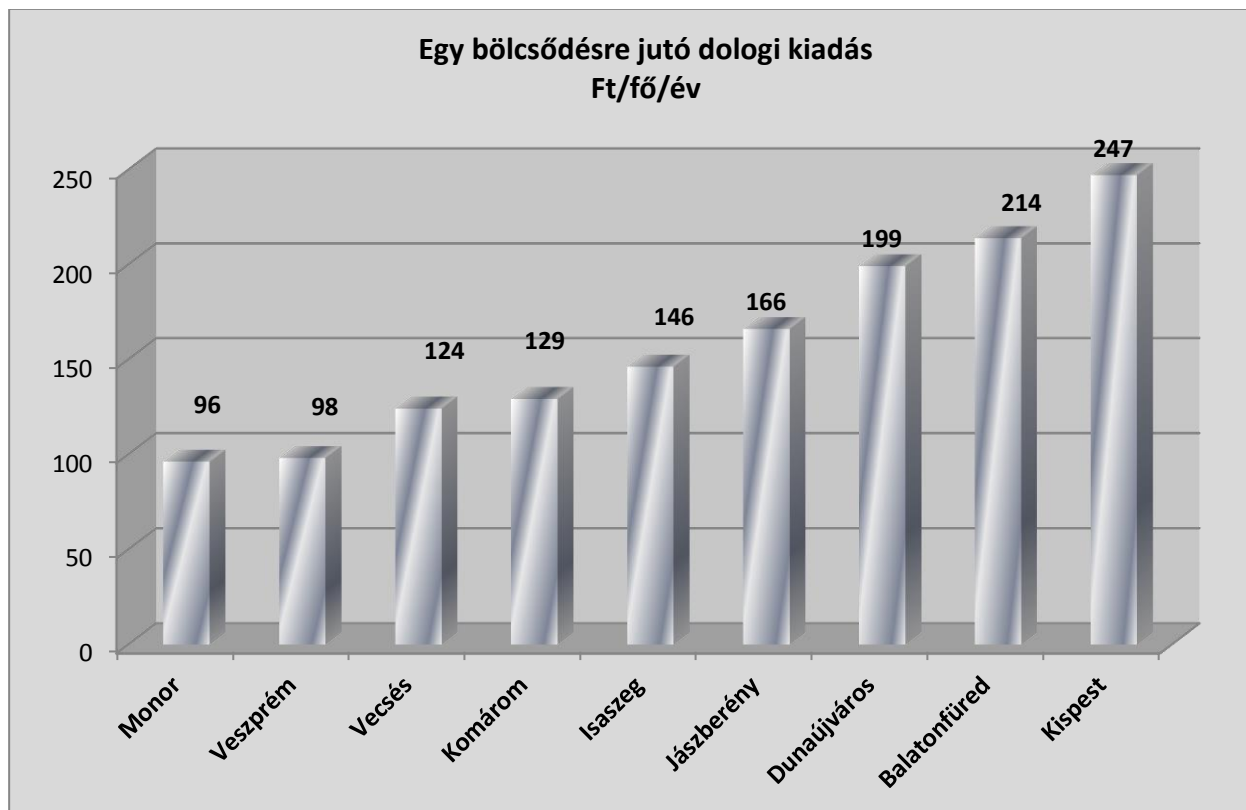

17. ábra (Forrás: saját adatbázis)

Az egy gyermekre jutó személyi kiadást jelentősen befolyásolja a gondozottakra jutó ellátott gyermekek száma, amelyet a fenti 17. ábra szemléltet. Megállapítható, hogy Vecsésen a bölcsődei csoportok feltöltöttsége nagyon jó, az átlagos értéknél – 4,4-nél – is magasabb ez a hatékonysági mutató, és megközelíti a maximális létszám által meghatározott értéket.

Az egy bölcsődésre jutó éves dologi kiadás vizsgálata:

A 18. ábrán a dologi kiadások fajlagos mutatóit vizsgáljuk, látható, hogy itt is a legjobb 3 között van a Vecsési bölcsőde vizsgált fajlagos mutatója. Megállapítható, hogy az egy bölcsődésre jutó éves dologi kiadás 124 e Ft/fő/év.

18. ábra (Forrás: saját adatbázis)

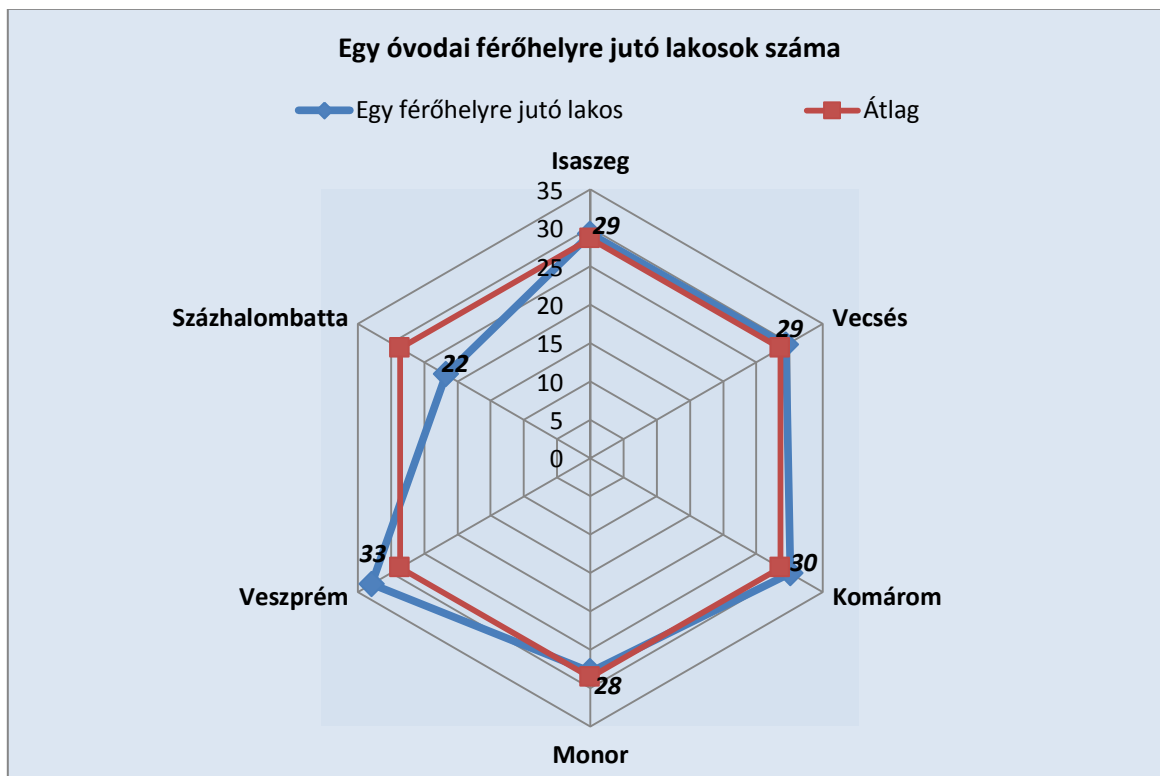
6.2. Óvodai nevelés

Megállapítások:

- A városban 4 óvoda működik, ahol közel 700 gyermek neveléséről gondoskodnak;
- a csoportok átlagos létszáma – városi szinten – 27 fő, jelentős eltérés nem tapasztalható az óvodák között, 26-29 fősek átlagosan a csoportok; a jogszabály által meghatározott maximális létszám 25, azonban a maximális létszámot 20%-kal túl lehet lépni, így más településeken is - e jogszabályra történő hivatkozással - a 30 fő sem ritka egy-egy csoportban;
- általában más településeken az óvodai férőhelyek száma kevés, ezért a városok többségében a férőhelyek számának bővítése a cél. Vecsésen az óvodai férőhelyek száma átlagos, teljesen megegyezik az isaszegi mutatóval, ott is 29 lakosra jut egy férőhely. A következő diagram azt mutatja be, hogy más városokban hány állandó lakosra jut egy óvodai férőhely;

A 19. ábrán jól látható, hogy átlagosan 29 állandó lakos jut egy óvodai férőhelyre, Százhalombattán minden 22. lakosra jut egy hely, azaz jóval több az óvodai férőhelyek száma az átlagosnál, azonban ezt igazolja az a tény is, hogy sok a szomszéd településről átjáró gyermek az óvodákban. Vecsésen pontosan megegyezik ez a vizsgált érték, az átlaggal.

19. ábra (Forrás: saját adatbázis)

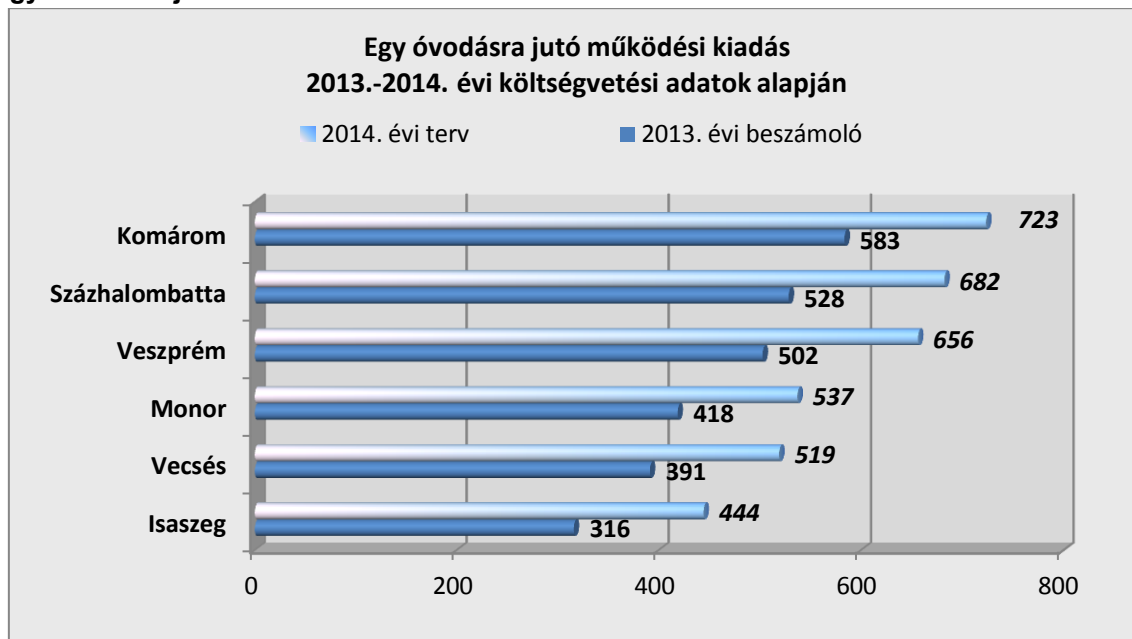
Vizsgáljuk meg az óvodai ellátás fajlagos mutatóit a 2013-as költségvetési tényadatok alapján. Néhány jellemző hatékonysági mutatót vizsgálva, az alábbi megállapításokat tesszük:

- az egy óvodásra jutó működési kiadás 2013-ban - a vásárolt élelmezés költségei nélkül- 391 ezer Ft/év, ami a 2. legalacsonyabb érték, a vizsgált települések közül, hiszen az átlaguk 457 ezer Ft/fő/év;
- az óvodapedagógusok létszáma **megfelel a jogszabályi előírásoknak**;
- a dajkák engedélyezett létszáma szintén **megfelel a jogszabályi előírásoknak**;
- a t/p arányt vizsgálva, - amely az egy óvodapedagógusra jutó gyermekek számát mutatja – 13,3 fő, vagyis átlagosan egy pedagógusra közel 13-14 óvodás jut, ami **nagyon hatékynak mondható**, szinte megegyezik a maximális létszámmal.

Részletes elemzés alá vontunk a 2013. évi költségvetési tényadatokkal és a 2014. évi költségvetési tervadatokkal néhány fajlagos mutatót és összehasonlítást végeztünk más városok ugyanazon mutatóival.

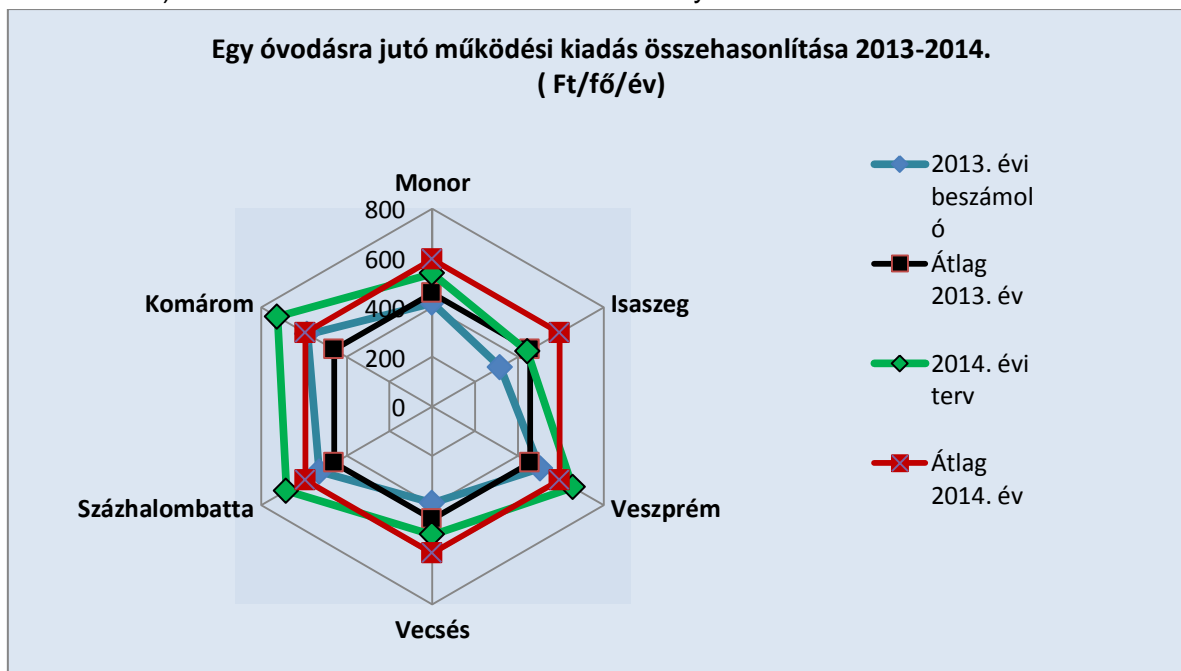
A 20. ábráról leolvasható, hogy a vizsgált települések közül 2013-ban is és 2014-ben is a Vecsési óvodák fajlagos költsége a 2. legalacsonyabb, 2013-ban az átlag 391 ezer Ft/fő/év, 2014-ben 519 ezer Ft/fő/év az átlag. Mindkét évben ez a hatékonysági mutató sokkal alacsonyabb, mint a vizsgált települések ugyanazon évének az átlaga.

Az egy óvodásra jutó éves működési kiadás:

20. ábra (Forrás: saját adatbázis)

A 21. ábra szintén ezt a fajlagos mutatót ábrázolja, csak mindkét év esetében az átlag is feltüntetésre került. Jól szemlélteti az ábra, hogy arányaiban hasonló mértékű a növekedés, amely az óvodapedagógusok béremelésének-, továbbá a pedagógiai munkát segítők (finanszírozott) létszámemelkedésének a következménye.

21. ábra (Forrás: saját adatbázis)

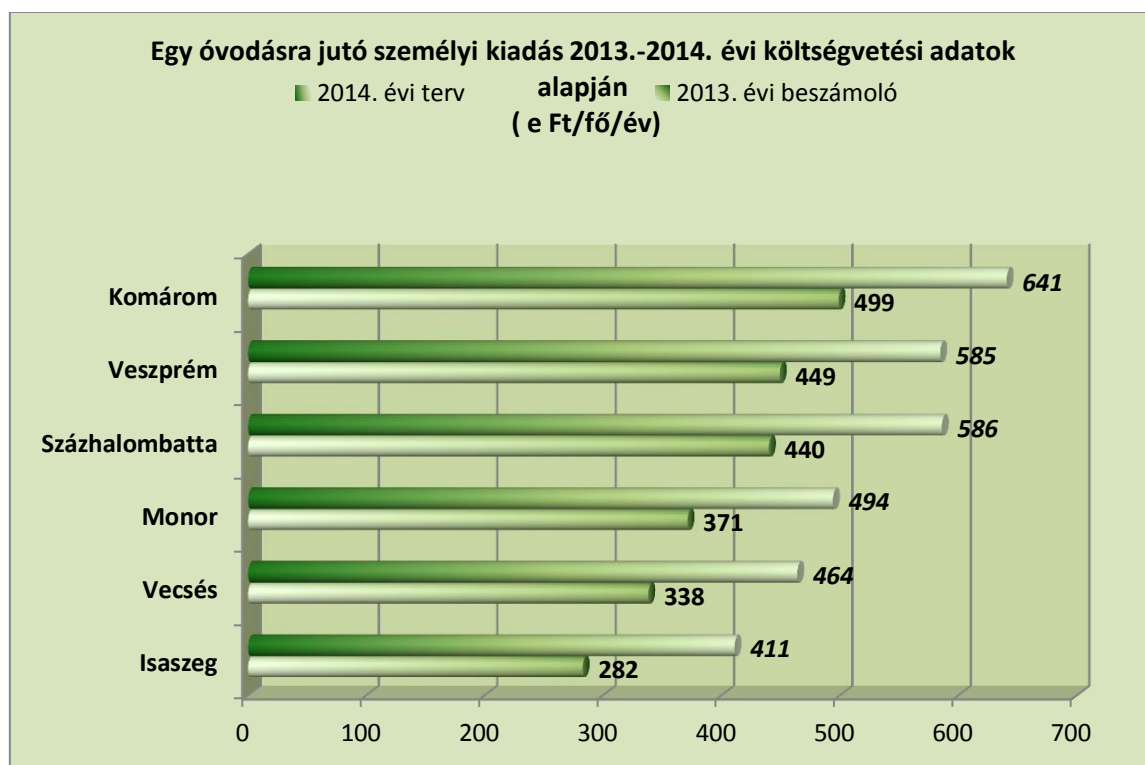
A továbbiakban vizsgálat alá vontuk a személyi jellegű kiadások és a dologi kiadások tekintetében ezt az értéket.

Az egy óvodásra jutó éves személyi jellegű (személyi + járulék) kiadás vizsgálata

A személyi jellegű kiadásokat vizsgálva szintén megállapítható mindkét évben a Vecsési óvodák esetében a 2. legalacsonyabb ez a fajlagos mutató, 2013-ban 338 ezer Ft/fő/év, 2014-ben már 464 ezer Ft az egy óvodásra jutó személyi kiadás átlagosan a Városban. Az emelkedés 137%-os, ami nem mutat jelentős eltérést a vizsgált települések átlagosan 135%-os emelkedésétől. Azonban szükséges felhívni arra a figyelmet, hogy sok településen magasabb volt a dajkák létszáma, valamint volt takarítónő külön, ami eddig sem volt kötelező létszám, így ezeknek a településeknek a többsége nem új álláshelyeket engedélyezett a pedagógiai munkát segítőik részére, hanem csupán átcsoportosította (átképzési kötelezettség előírása mellett) az álláshelyeket. Ezek az intézkedések nem jártak a bérek jelentős emelkedésével, így ezeken a településeken a személyi kiadások emelkedése alacsonyabb mértékű volt. A személyi kiadásokat jelentősen befolyásolják:

- bérek,
- csoportok feltöltöttsége,
- alkalmazotti létszámok.

A rendelkezésünkre álló béreket vizsgálva megállapítható, hogy a **bértáblától eltérés nem tapasztalható**;

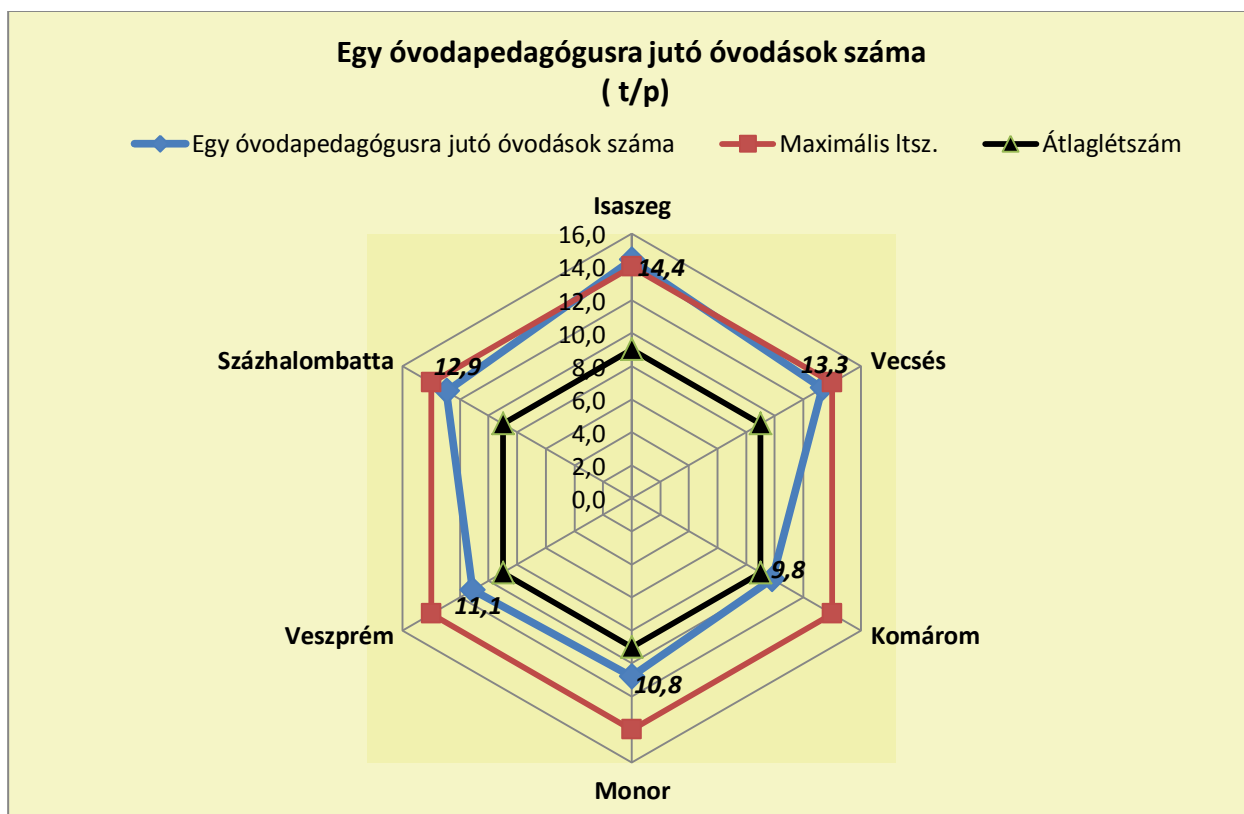

22. ábra (Forrás: saját adatbázis)

A csoportok feltöltöttsége óvodánként nem mutat jelentős eltérést, már említettük, hogy 26-29 fősek átlagosan a csoportok.

Korábban is említésre került, hogy az óvodapedagógusok-, valamint a pedagógiai munkát segítők létszáma megfelel a jogszabályi előírásoknak.

Fontos hatékonysági mutató a t/p arány, amely az egy óvodapedagógusra jutó óvodás gyermekek számát mutatja meg. A 23. ábra ezt a hatékonysági mutatót szemlélteti a vizsgált városokban. Amennyiben elemezzük az említett mutatót, jól látható, hogy a vizsgált települések közül Vecsésen a 2. legmagasabb a t/p arány, szinte megegyezik a maximális értékkel, amely nem a törvényben meghatározott 25 főt jelenti, hanem annak a 20%-kal megemelt értékét. Többek között ebből adódik, hogy a fajlagos költségek ilyen alacsonyok.

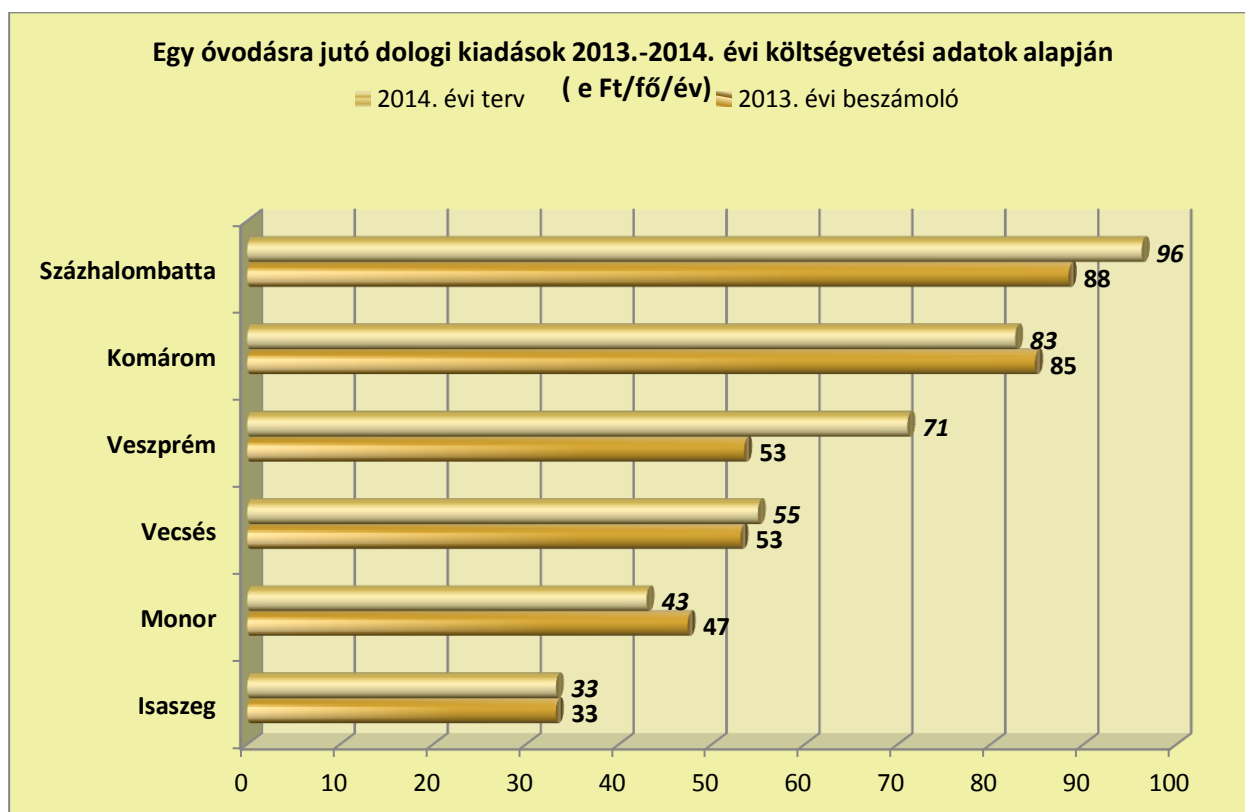

23. ábra (Forrás: saját adatbázis)

Az egy óvodásra jutó éves dologi kiadás vizsgálata:

A 24. ábra már a dologi kiadások fajlagos értékét mutatja 2013. és a 2014. évi költségvetési adatok alapján, a vizsgált óvodák esetében.

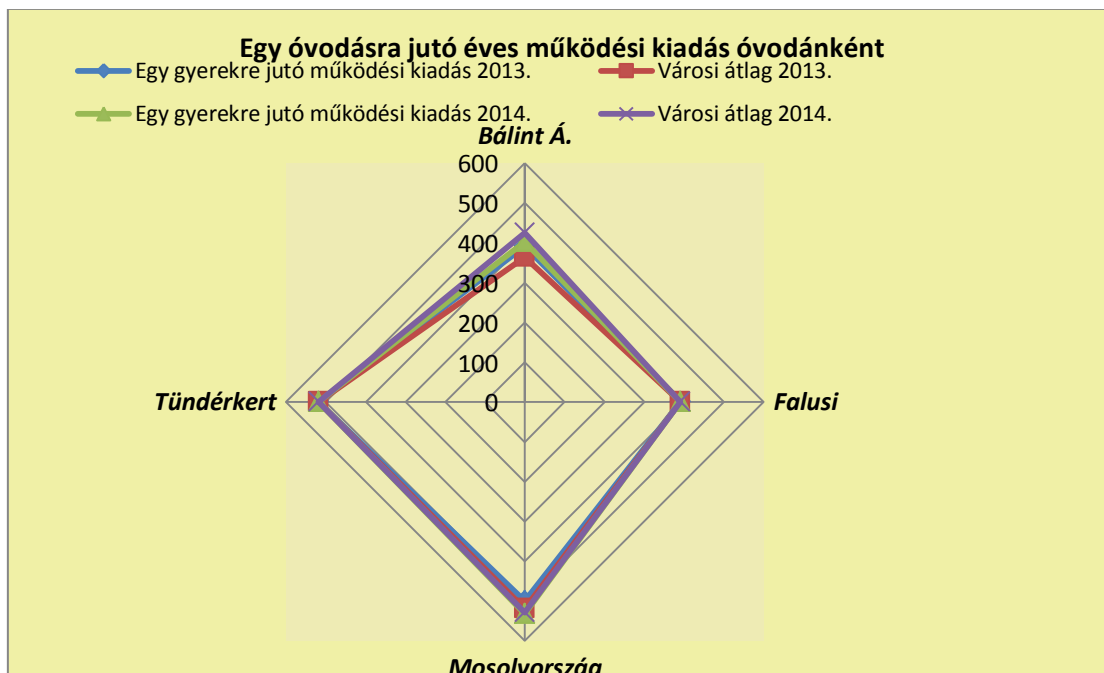
Vecsésen a 3. legalacsonyabbak ezek a hatékonysági mutatók, vagyis a dologi költségek fajlagos mutatói. Jól látható, hogy 2014-ben minimális emelkedés történt. Mivel a városban nullbázisú tervezéssel készülnek a költségvetések, nem bázis alapon, ezért indokolatlanul nem kerül betervezésre 5-10 %-os rezsiemelkedés, mint más településeken, itt csak a szükséges mértékben emelkednek.

24. ábra (Forrás: saját adatbázis)

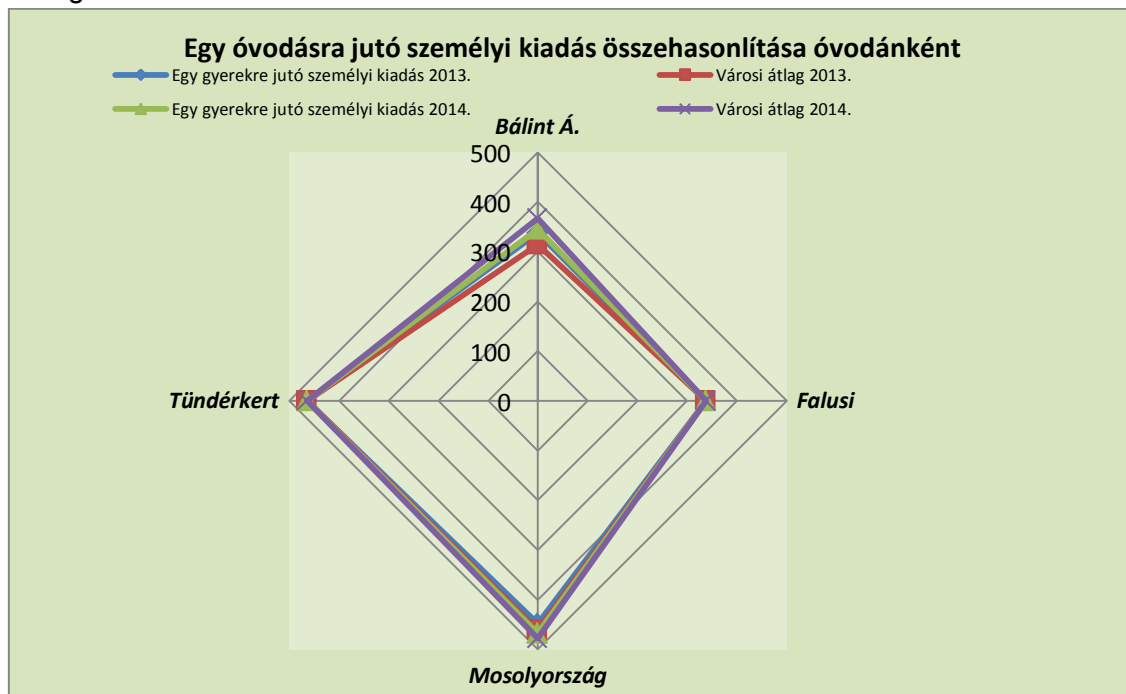
A továbbiakban a városban működő óvodák hatékonysági mutatói vetjük össze:

A következő diagram jól szemlélteti, hogy a város óvodáiban (is) egységes finanszírozási elvek alapján történik a költségvetések tervezése, hiszen minden hatékonysági mutató esetén, megállapítható, hogy minimális eltérés van csupán az egy óvodásra jutó éves működési kiadás összegében, továbbá a városi átlagtól egyetlen óvoda sem tér el. Teljesen azonos természetesen nem lehet, hiszen az alkalmazottak kora, végzettsége befolyásolja a béreket, ebből adódóan a személyi juttatásokat. Az épületek sajátosságai pedig kisebb eltéréseket okozhatnak a dologi kiadások tekintetében.

25. ábra (Forrás: intézményi adatszolgáltatás)

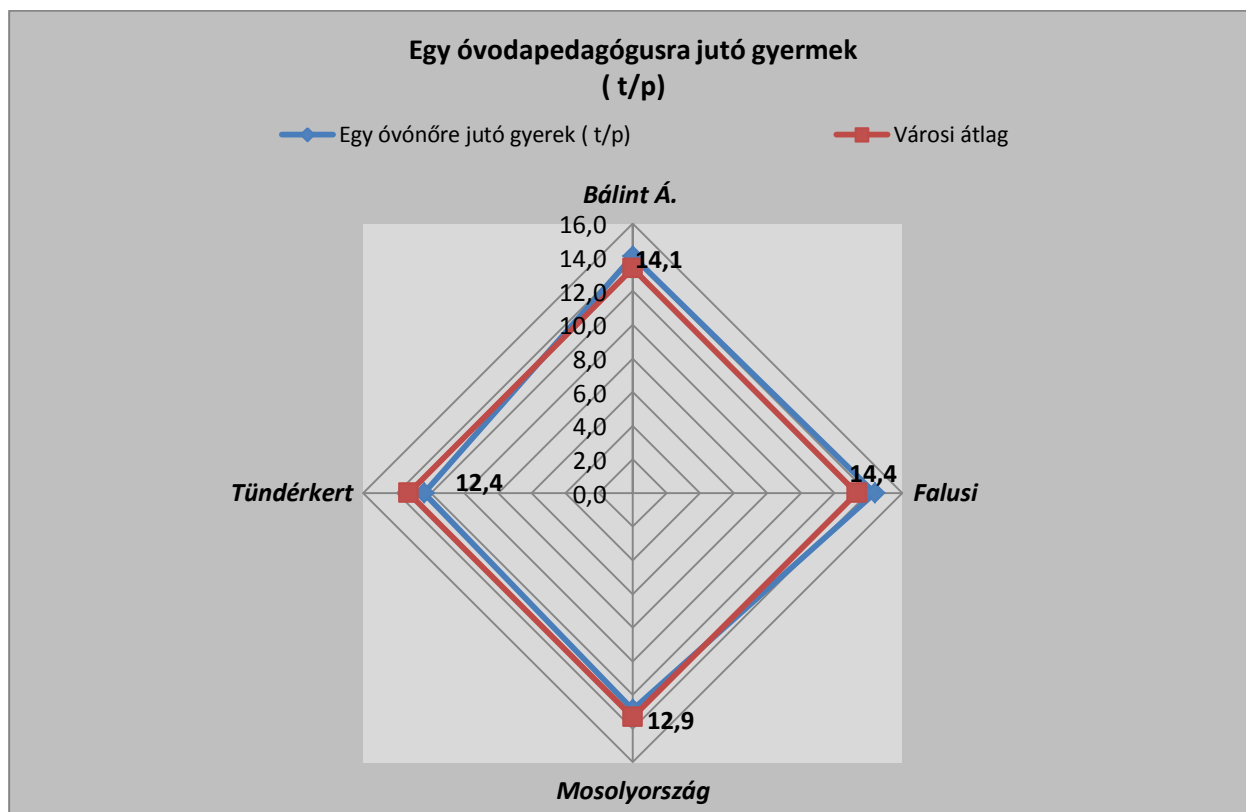
Elemzésre került, hogyan alakulnak a személyi kiadások, illetve a dologi költségek fajlagos mutatói gyermekenként. A lentebb látható 26. ábra a személyi kiadások egy óvodásra jutó éves költségét mutatja be. Jól látható, hogy az átlagtól való eltérés hasonló képet mutat, mint az előző diagram esetében.

26. ábra (Forrás: intézményi adatszolgáltatás)

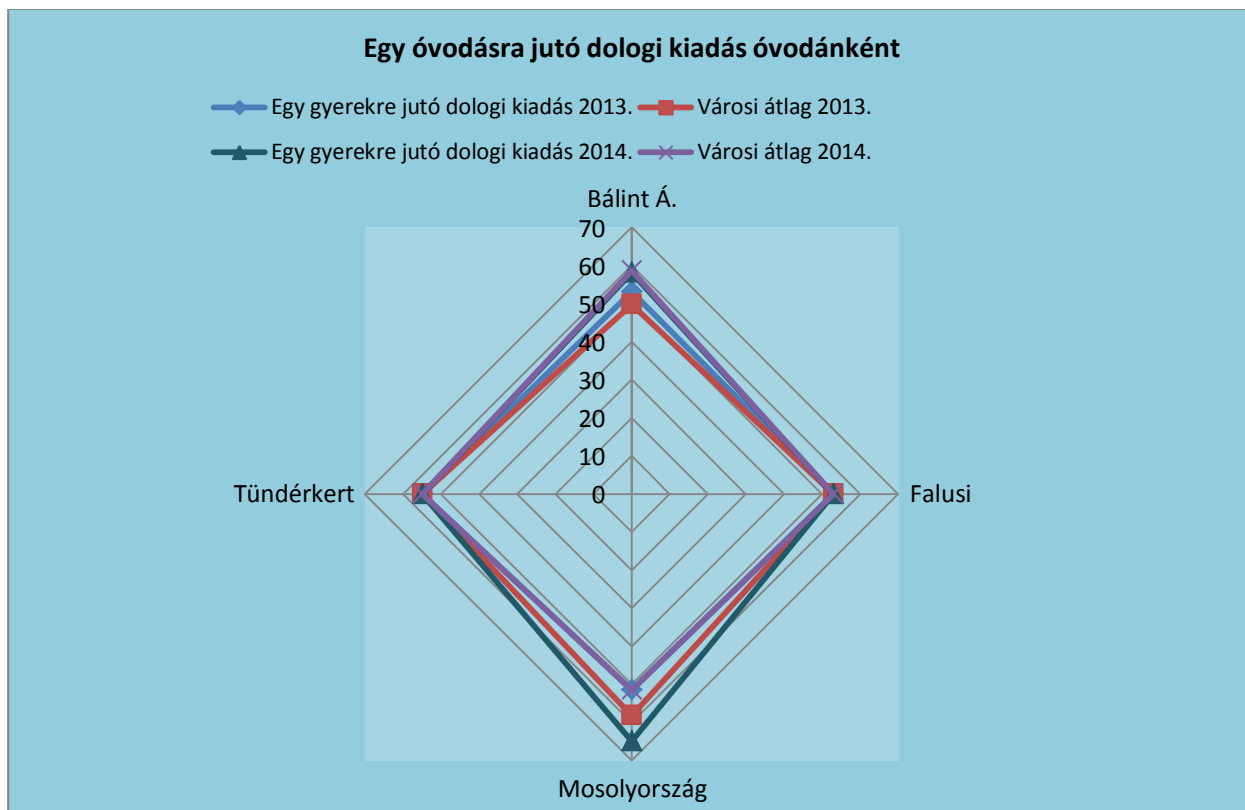
Ezt követően a t/p arány került vizsgálatra, amely az egy óvodapedagógusra jutó gyermekek létszámát mutatja, vagyis jól jellemzi a csoportok feltöltöttségét.

A t/p arány a városban átlagosan 13,3 gyermek / pedagógus. A Tündérkertben a legalacsonyabb, itt 12,4 a legmagasabb a Falusi Nemzetiségi Óvodában, ahol 14,4, a Bálint Ágnes Óvodában 14,1, és a Mosolyországban 12,9 a t/p arány. .

27. ábra (Forrás: intézményi adatszolgáltatás)

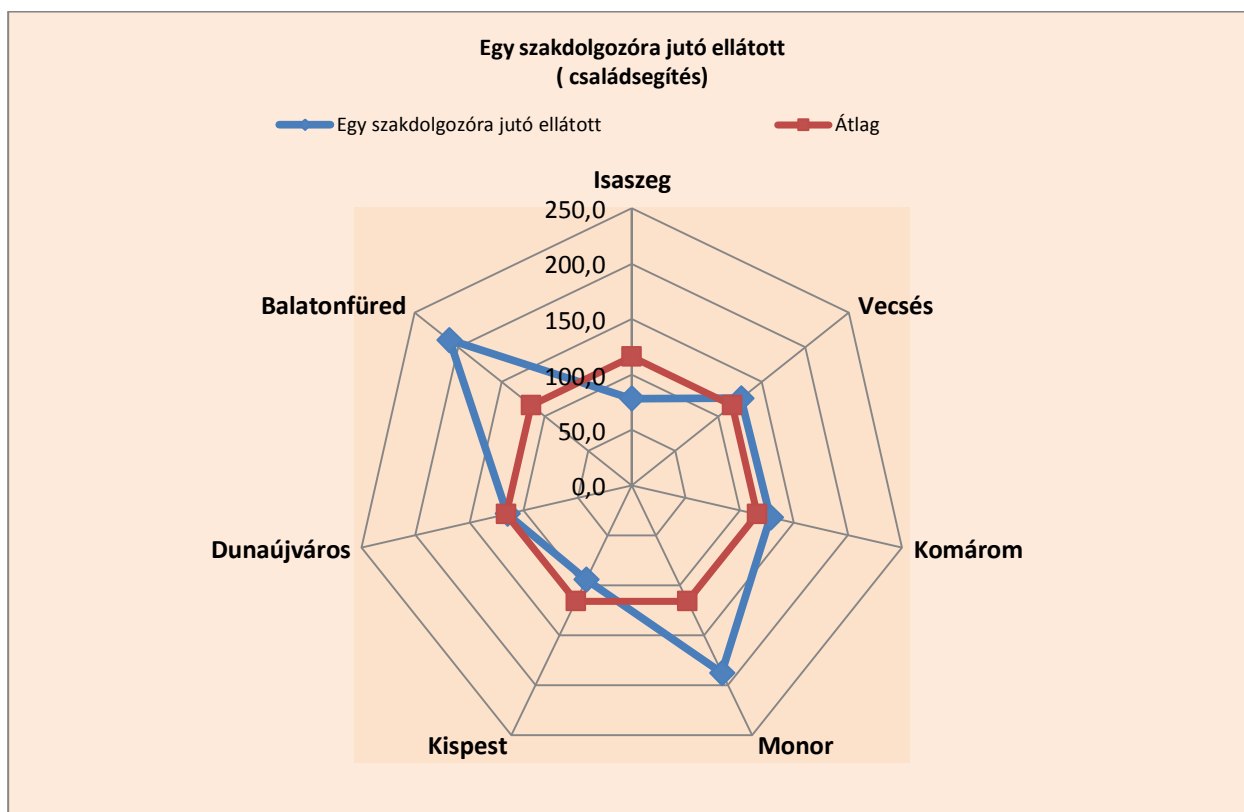
28. ábra (Forrás: intézményi adatszolgáltatás)

A 28. ábra az egy óvodásra jutó éves (2013. évi és 2014. évi) dologi kiadásokat szemlélteti. Jól látható, hogy 2 óvodában – Falusi, Tündérkert – teljesen megegyezik mindkét évben a fajlagos költség, sőt az átlagok is, a másik 2 óvodában kicsivel több, főleg a Mosolyországban, ahol az épület adottságai miatt ez szükséges volt.

6.3. Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat

Családsegítés:

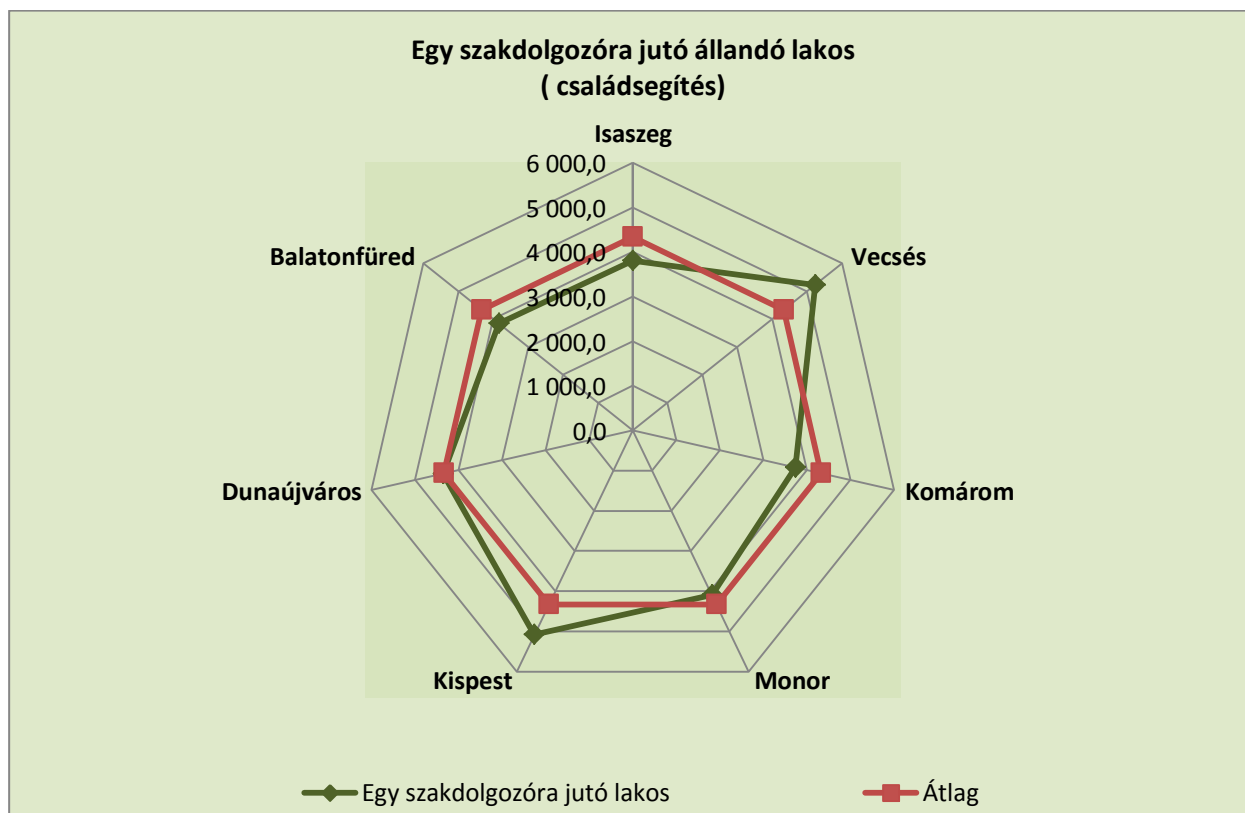
Az alábbi 29. ábra az egy szakdolgozóra jutó ellátottat szemlélteti a családsegítés esetén. Ezt a feladatot kistérségi szinten látják el, azonban az a költségvetések tervezésénél, külön a vecsési feladatellátásra készül költségvetés, így nem jelentett gondot az adatszolgáltatás esetén sem a feladatok megosztása, így összehasonlítható más hasonló feladatot ellátó települések adataival. Vecsés esetében látható, hogy az átlag feletti az érték. Szükséges e hatékonysági mutató esetén annak tisztázása, hogy a statisztikai adatok közlésekor nem minden település csak a rendszeresen ellátottak számát adta meg, - amely adat nem tartalmazza az egyszeri esetkezelések és a csoportos foglalkozások forgalmi adatait - hanem minden bizonnyal több település hasonló intézményének vezetői az összesen ellátottak számát közölte. Pl. Balatonfüred és Monor, valószínű, hogy azt az adatot adta meg, amelyben benne vannak a rendszeresen kapcsolatot tartó családok és az egyszeri esetkezelések is. Ebből adódik a jelentős eltérés.

29. ábra (Forrás: intézményi adatszolgáltatás)

Az alábbi 30. ábra esetén már nincsenek ilyen jelentős eltérések, ugyanis ezek az adatok nem tartalmaznak ellátottakról szóló adatot, csak a szakdolgozói létszám és az állandó lakosok

számának arányát mutatja be a vizsgált települések esetében. Itt a vecsési érték szintén a legjobbak között van.

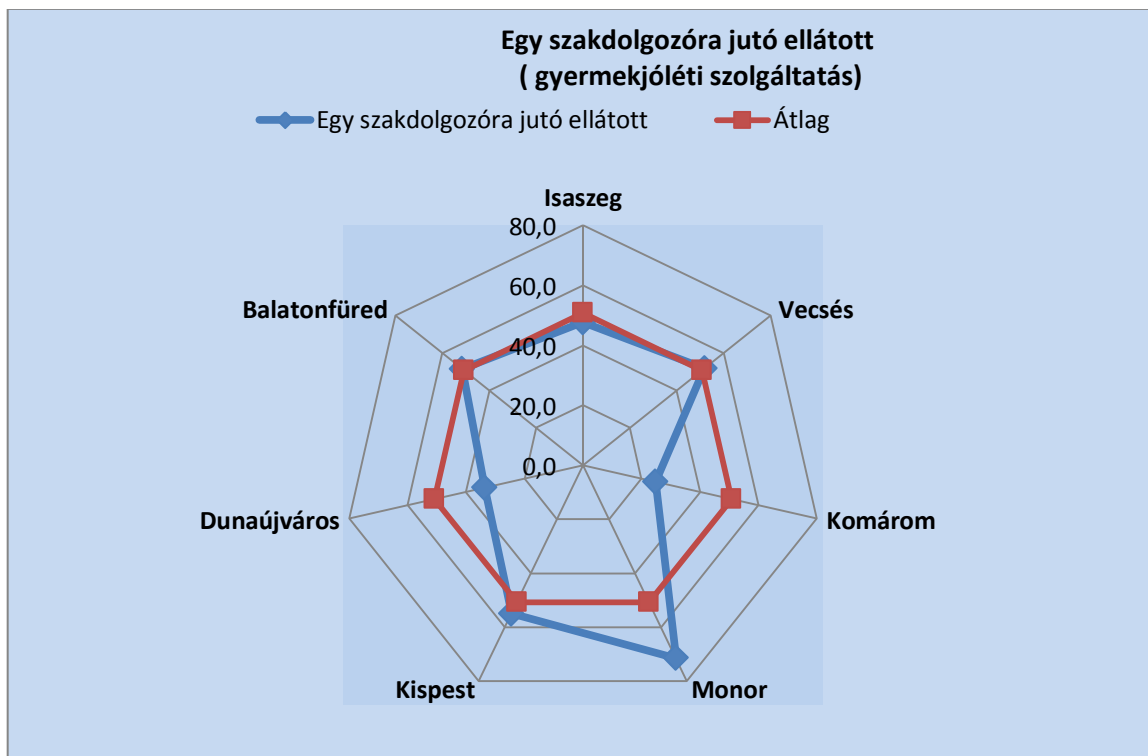

30. ábra (Forrás: saját adatbázis)

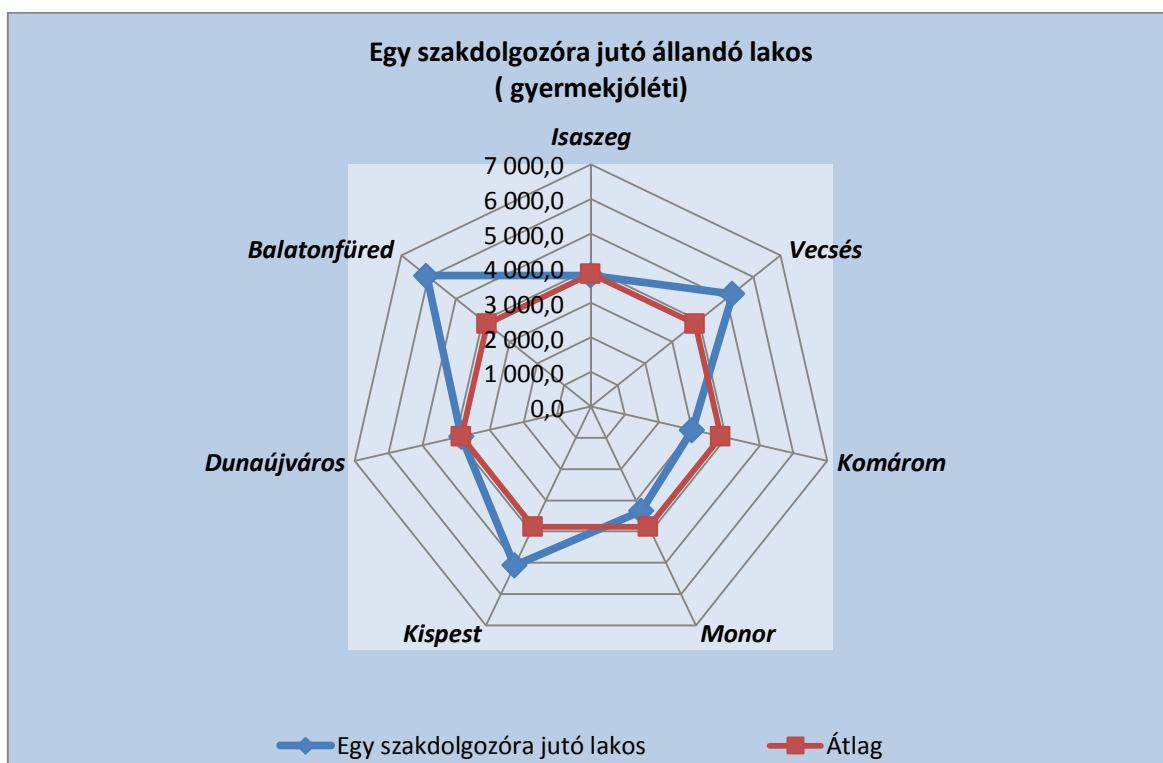
Gyermekjóléti Szolgáltatás:

A 31. ábra ugyanazon települések esetén mutatja be az egy szakdolgozóra jutó ellátottak számát. Itt is jelentős eltérések tapasztalhatók, valószínű, hogy ugyanazon okból, mint a családsegítés esetén. Megállapítható, hogy ebben az esetben is Vecsés nagyon hatékonyan látja el ezt a feladatát is.

A 32. ábra esetén a diagram nem tartalmaz ellátottakra vonatkozó adatot, csak a szakdolgozói létszám és az állandó lakosok számának az arányát mutatja be, azonban a városi mutató ebben az esetben is a legjobb 3 között szerepel.

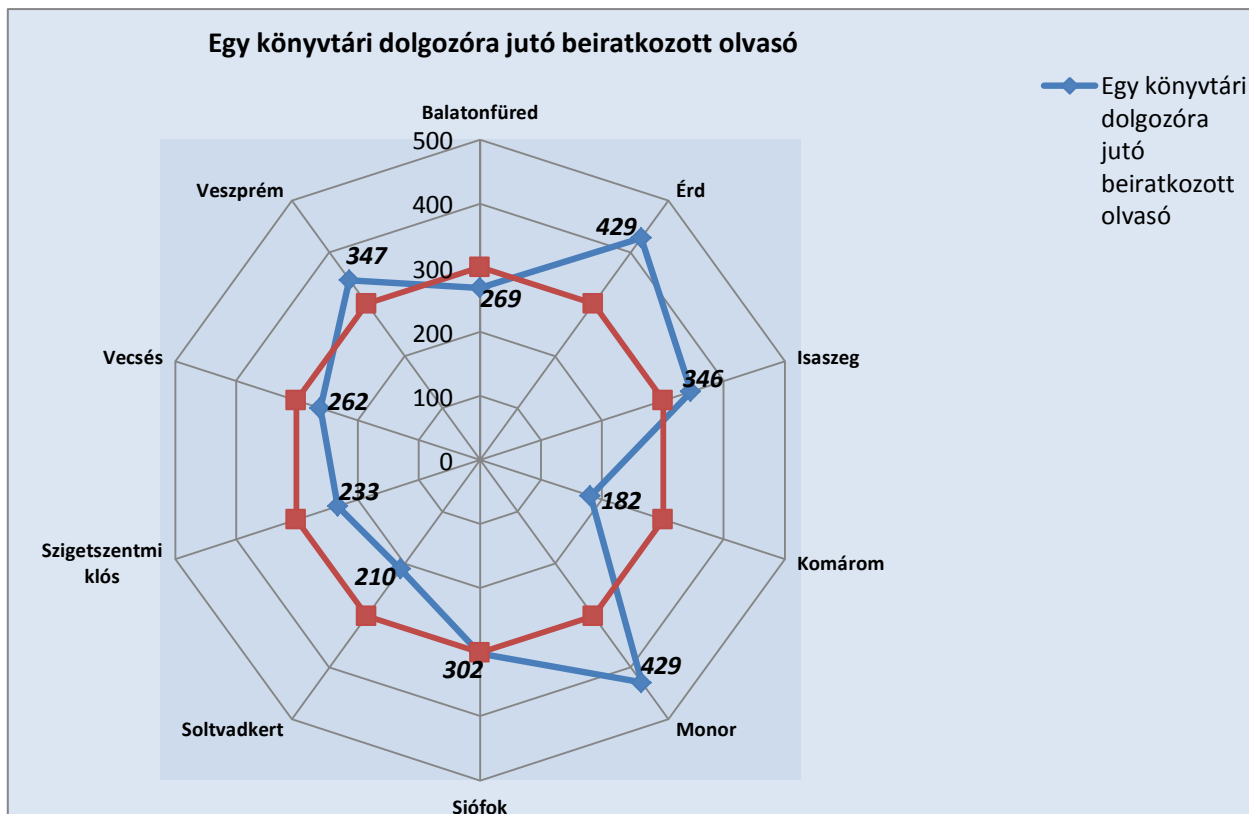
31. ábra (Forrás: KSH)

32. ábra (Forrás: KSH)

6.4. Közművelődési intézmények

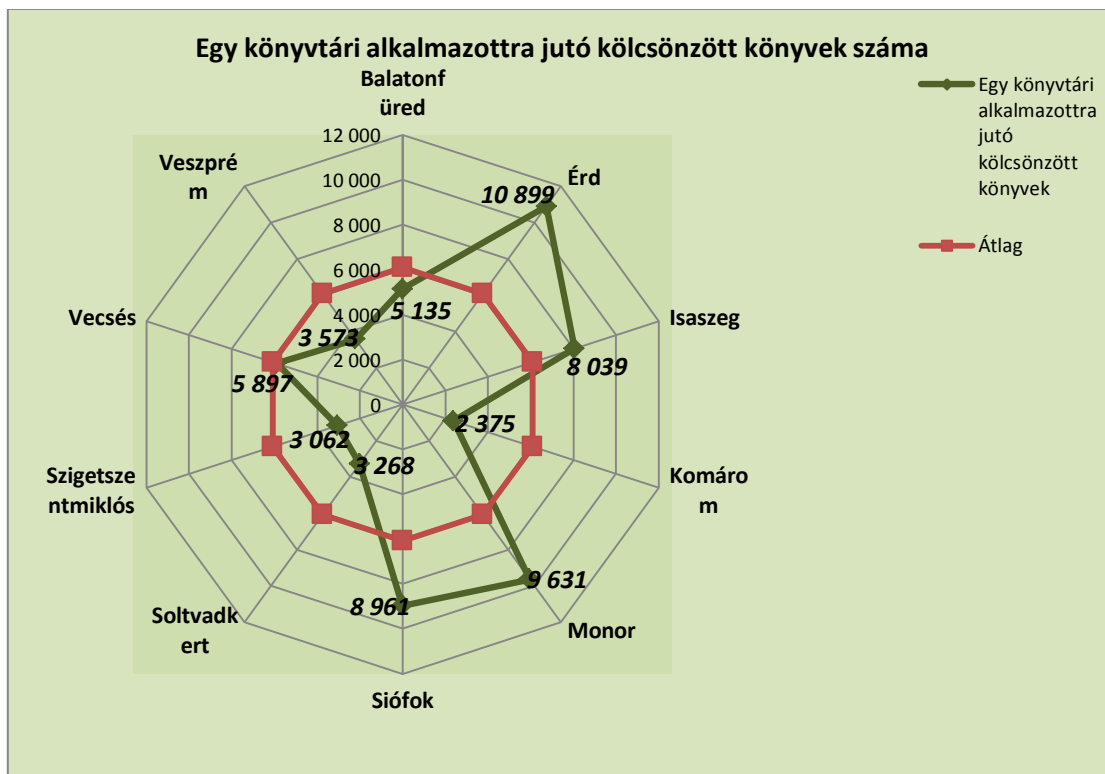
Róder Imre Városi Könyvtár

33. ábra (Forrás: KSH)

A 33. ábra az egy könyvtári dolgozóra jutó beiratkozott olvasók számát és átlagos értékeket mutatja be a vizsgált települések esetében. Amennyiben az átlagtól való eltérést megnézzük, megállapítható, hogy Vecsés esetében minimális az átlagtól való eltérés, azonban meg kell jegyezni, hogy ez a mutató folyamatosan és jelentősen emelkedik, az új könyvtár megnyitása óta.

Még jobb a helyzet, ha a 34. ábrát nézzük, ahol az egy könyvtári alkalmazottra jutó kölcsönzött könyvek számát láthatjuk, továbbá a vizsgált települések átlagától való eltérést. Ez az érték pontosan az átlagon helyezkedik el. Ebben az esetben is természetesen igaz az előbbi megállapítás, hogy a kölcsönzött könyvek száma is rohamosan nő.

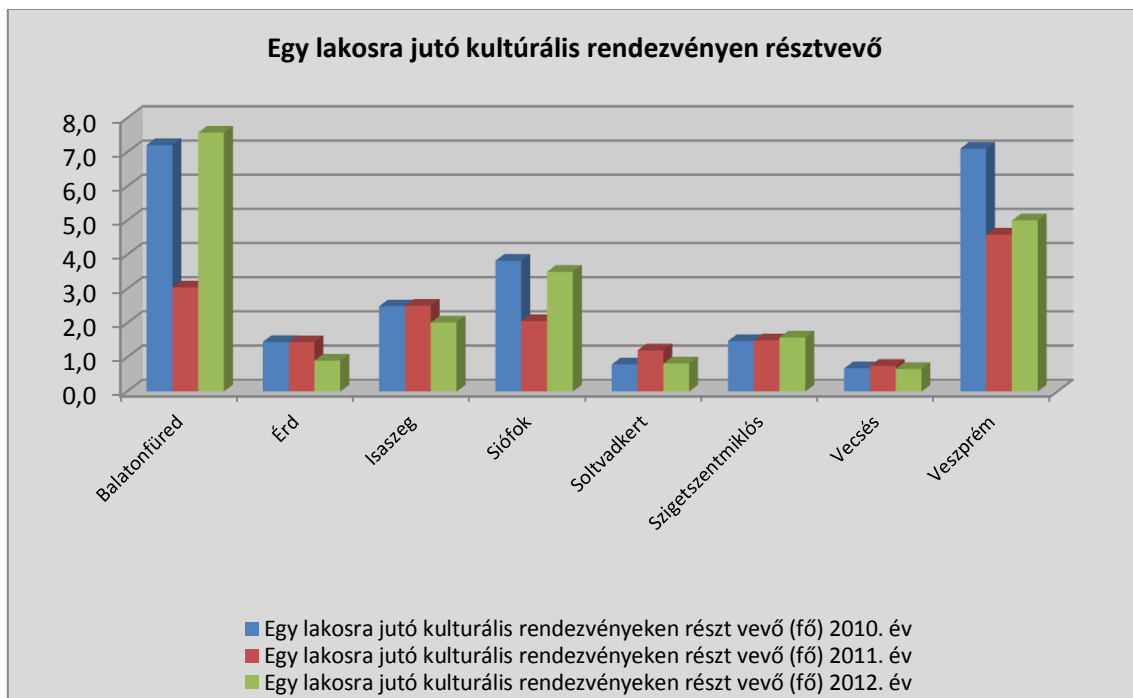

34. ábra (Forrás: KSH)

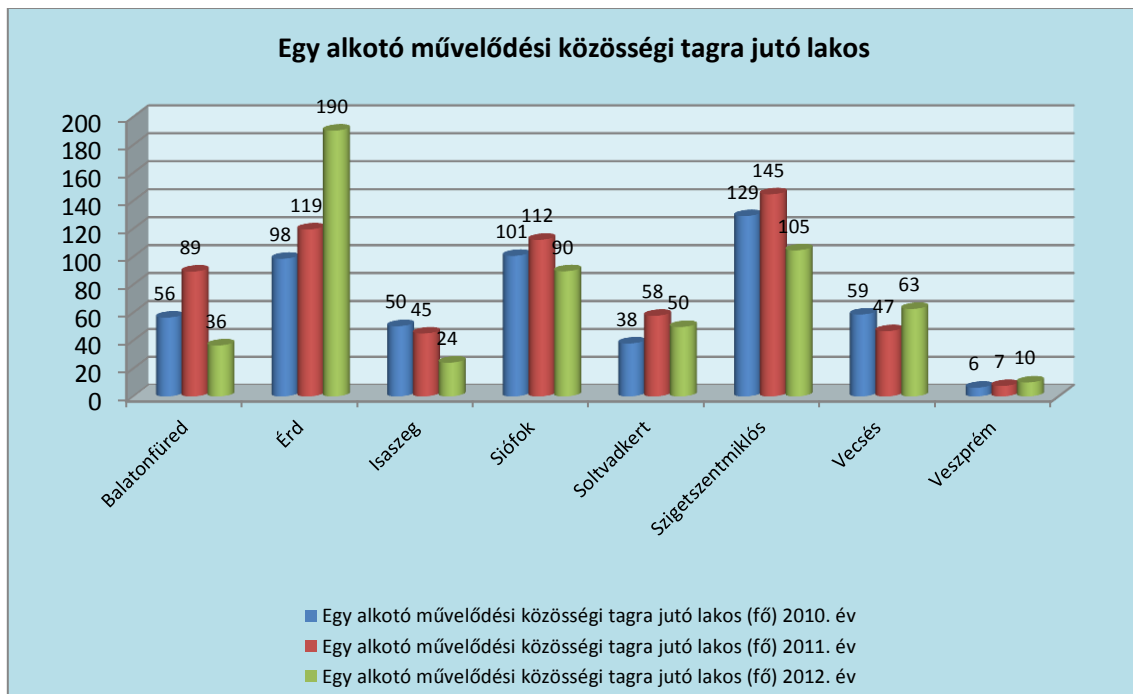
Bálint Ágnes Kulturális Központ:

A 35. ábra a kulturális rendezvényeken részt vevők egy lakosra vetített arányát mutatja be, a vizsgált településeken. Látható, hogy Balatonfűreden és Veszprémben a legmagasabbak ezek az értékek, a 3. legmagasabb érték Siófokon tapasztalható. Ezeken a településeken az idegenforgalom jelentősen megemelheti ezeket az értékeket. Amennyiben a vecsési adatokat nézzük – ezek még a régi művelődési ház adatai, az új adatok még nem kerültek beépítésre – itt a legalacsonyabbak az értékek, az elmúlt 3 évben, szinte változatlanok a vizsgált mutatók. Ez azt jelenti, hogy általában minden 10. állandó lakos 7 kulturális rendezvényen vehetett részt.

A 36. ábra az alkotó művelődési közösségek tagjainak és az állandó lakosságnak az arányát szemlélteti. Megállapítható, hogy a vizsgált települések közül Veszprémben van arányaiban a legtöbb tag, hiszen pl. 2012-ben minden 10. lakosra jutott egy alkotó művelődési közösségi tag, Vecsésen átlagosan minden 50-55. lakosra jut egy.

35. ábra (Forrás: KSH)

36. ábra (Forrás: KSH)

6.5. Iskolák üzemeltetési feladatai:

Jogszabályi környezet:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 74. § (4) bekezdése rendelkezik arról, hogy a 3000 főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzat gondoskodik – a szakképző iskola kivételével – az illetékességi területén lévő összes, saját tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetéséről. A működtetés keretében a települési önkormányzat – a 76. § (3) bekezdésében foglaltak kivételével – saját forrásai terhére biztosítja a köznevelési feladat ellátásához szükséges tárgyi feltételeket, továbbá az ingó és ingatlan vagyon működtetésével összefüggő személyi feltételeket. A települési önkormányzat e kötelezettségének teljesítése alól – az ahhoz szükséges gazdasági és jövedelemtermelő képesség hiánya esetén, az érintett köznevelési intézmény működtetésével kapcsolatos kiadásaira és a köznevelési intézmény működtetéséhez rendelkezésre álló bevételeire vonatkozó, jogszabályban meghatározott adatszolgáltatás mellett – felmentést kérhet, továbbá egyes területszervezéssel és a lakosságszám változásával összefüggő rendkívüli esetben mentésül."

Az Nkt. 4. § 18. pontja szerint működtető az a települési önkormányzat, amely a saját tulajdonát képező ingatlanban folyó állami köznevelési feladatellátáshoz kapcsolódó ingó és ingatlan vagyont üzemelteti.

76. § (1) A működtető feladata, hogy a köznevelési közfeladat-ellátás céljait szolgáló ingatlant az e törvény keretei között kötött szerződésben foglalt módon és feltételekkel az ingatlan rendeltetésének megfelelő, hatályos köznevelési, tűzvédelmi, munkavédelmi és egészségügyi előírások szerint üzemeltesse, karbantartsa.

A működtető köteles a működtetéssel kapcsolatos közterheket, költségeket, díjakat viselni, gondoskodni az ingatlan vagyonvédelméről.

A működtető köteles ellátni minden olyan feladatot, amely ahhoz szükséges, hogy az ingatlanban a köznevelési feladatokat megfelelő színvonalon és biztonságosan láthassák el.

Ennek keretében a működtető feladata különösen a köznevelési intézmények működéséhez szükséges eszközök, taneszközök, anyagok, áruk, szolgáltatások megrendelése, átadás-átvétele, raktározása, készletek pótlása.

A működtető feladata működtetni, karbantartani a köznevelési intézmény alapító okiratában foglalt feladat ellátásához szükséges technikai berendezéseket, javítani, karbantartani a tulajdonában lévő taneszközöket, beszerezni a köznevelési közfeladat-ellátáshoz szükséges eszközöket.

(2) A köznevelési intézmény alapító okiratának az intézmény működtetését érintő módosítása vagy az ezzel összefüggő infrastruktúra-fejlesztés az állam és a működtető közötti egyedi megállapodásban foglaltak szerint történik.

(3) A működtető feladata a köznevelési intézmény épülete állagának megóvása, az állagmegóváson túl jelentkező rekonstrukciós, fejlesztési költségek fedezése már nem kötelessége, de ehhez az állam pályázati úton támogatást nyújthat. Az állami intézményfenntartó központ által fenntartott nevelési-oktatási intézményben az állami intézményfenntartó központ költségvetésében az erre a célra tervezett keret erejéig az intézményvezető javaslatára, az állami intézményfenntartó központ jóváhagyásával a működtető által beszerezett, külön jogszabályban meghatározott eszközöket, felszereléseket, továbbá a taneszközöket az állam finanszírozza. A működtető az általa működtetett intézménybe járó tanulók lakóhelye szerinti önkormányzattól a működtetéshez hozzájárulást igényelhet.

(4) A települési önkormányzat a helyi önkormányzati képviselők választását követő év március 31. napjáig nyújthat be kérelmet, ha a következő tanévtől a működtetést az államtól képes átvállalni vagy a működtetést nem képes vállalni.

(5) Az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló, települési önkormányzati tulajdonú ingatlan és ingó vagyonra vonatkozóan az

állami intézményfenntartó központot

a) ingyenes vagyonkezelői jog illeti meg, ha a köznevelési intézményt települési önkormányzat nem működteti,

b) ingyenes használati jog illeti meg, ha a köznevelési intézményt települési önkormányzat működteti,

mindaddig, amíg a köznevelési közfeladat állami intézményfenntartó központ részéről történő ellátása az adott ingatlanban meg nem szűnik.

(6) Az állami intézményfenntartó központ ingyenes vagyonkezelői vagy ingyenes használati jogának fennállása alatt a köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyont a települési önkormányzat nem idegenítheti el, nem terhelheti meg, bérbe csak abban az esetben adhatja, ha a köznevelési intézményt működteti és a bérbeadás a köznevelési feladat ellátását nem veszélyezteti. A bérbeadás az érintett köznevelési intézményben folyó köznevelési feladatellátást akkor nem veszélyezteti, ha nem gátolja a pedagógiai programban, az SZMSZ-ben vagy a házirendben meghatározott feladatok végrehajtását.

(7) A lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes települési önkormányzat megtéríti a kötelező felvételt biztosító óvodába való utazás költségeit, továbbá szükség esetén gondoskodik kísérő személyről a gyermek részére, ha az óvoda a településen kívül található, és az óvodába való utaztatást az önkormányzat nem biztosítja. A kötelező felvételt biztosító iskolába való utaztatásról a fenntartó gondoskodik.

76/A. § A Központ együttműködik a települési önkormányzattal a helyi közösségi és kulturális élet feltételeinek biztosítása érdekében oly módon, hogy a használatában vagy vagyonkezelésében lévő önkormányzati tulajdonú ingatlan használatát tanítási időn kívül és a pedagógiai programban, továbbá egyéb jogszabályban meghatározott feladatok végrehajtásának veszélyeztetése nélkül külön megállapodás alapján biztosítja a tulajdonos települési önkormányzat számára.

A Vecsés Város Önkormányzat 2013. január 1-jétől működtetőnek minősül.

A működtetői feladatok ellátása esetén biztosítani kell a szükséges személyi feltételeket (gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő, technikai személyzet) és tárgyi feltételeket.

Ennek keretében 2013. január 1-jétől az alábbi feladatokat kell az Önkormányzatnak, mint működtetőnek ellátnia:

- Étkeztetés (pénz kezelése, beszédese, nyilvántartás, kiszolgálás,.....)
- Takarítás (napi, évi 2 nagytakarítás, rendezvények,....)
- Karbantartás (napi kis javítások, nagyobb javítások,....)
- Kertészi feladatok (hó eltakarítása, udvar seprése, fű nyírása, locsolás,.....)
- Őrzés-védelem (távfelügyelettel, vagy 24 órás helyi szolgálattal,.....)
- Portaszolgálat az intézmény nyitva tartása alatt
- Gazdasági feladatok, a működtetés költségvetésének tervezése, kezelése, ...
- Az intézmények épületének működtetéséhez szükséges eszközök beszerzése, a beszerzéssel kapcsolatos feladatok
- Az intézmény működéséhez szükséges, - a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által finanszírozott - eszközök, taneszközök beszerzése és a beszerzéssel kapcsolatos feladatok
- ellátása
- Az intézményi bérbe adható elemek bérbeadása
- Intézményi pályázatok kezelése, mely a működtetést érintik (taneszközök, eszközök)

A fenti feladatellátás legfontosabb jellemzőit:

Vecsésen nem hoztak létre a gazdasági feladatok ellátására külön intézményt, ezeket a feladatokat a Polgármesteri Hivatalban látják el.

Amennyiben külön intézményt hoztak volna létre, tapasztalati adatok alapján az egy gazdasági vezető mellett 6 ügyintézővel lehetne ellátni ezt a feladatot.

Amennyiben csak a szakképzett minimálbérrel számolunk az ügyintézők esetében, (a vezető esetében magasabb bérrel) akkor csak **a bérek és járulékok éves összege meghaladná a 15 millió Ft-ot.** Természetesen ennek még egyéb költségei is lennének, egyéb személyi kiadások, dologi kiadások stb...)

Vecsésen a takarítók, karbantartók és egyéb kisegítő személyzet közvetlenül a Hivatalhoz került.

Így a gazdálkodási feladatok mellett az üzemeltetési feladatokat is itt látják el.

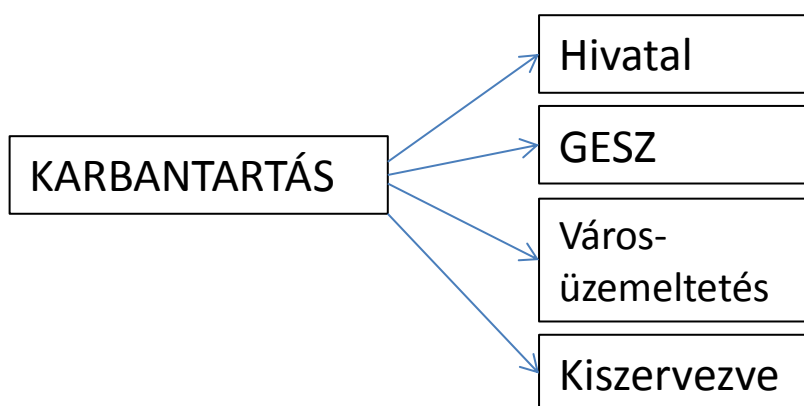
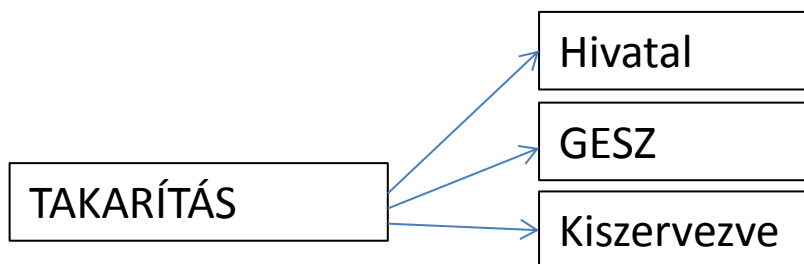
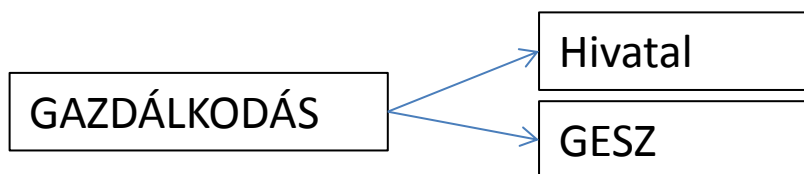
2013. január 1-től ezeknek a feladatoknak az ellátására több példát is láttunk.

Tulajdonképpen minden megoldás esetén meg lehet fogalmazni előnyöket és hátrányokat is ezekre néhány pl. a teljesség igénye nélkül:

- I.** A gazdálkodás, takarítás, karbantartás is a Hivatalban van, ez a leghatékonyabb változat, azonban a Hivatal dolgozóit nagyon leterheli, jelentős többletfeladatot igényel ezek ellátása, koordinálása. Ezekben az esetekben mindig magasabb a Hivatal alkalmazotti létszáma, mint a finanszírozott létszám. (Ennek lehetnek hátrányai, hiszen úgy tekintik, mintha önként vállalt feladatot látnának el, pedig kötelező feladat). **Javasolom, hogy a jelenlegi ÁROP 2-es és 3-as tevékenység szakértői anyaga részletesen térjen ki erre a problémára.**
- II.** Több esetben csak a gazdálkodást hagyták a Hivatalban, a takarítást, karbantartást egy városi intézményhez, vagy több városi intézményhez tették. Hasonló problémát jelent a Hivatalnál maradt feladat ellátása, mint az előző változat esetében, azonban a kiszervezett feladatok nem minden esetben megfelelően koordináltak, főleg akkor, ha több intézményhez tették a feladatot és nem vizsgálták felül a feladatellátás mértékét, így aránytalanságok is fellelhetők a rendszerben.
- III.** Azokban az esetekben, ahol létrehoztak egy intézményt, pl. GESZ, és minden feladatot Neki kell ellátni, ez jól átlátható, egységesen irányított rendszer, hatékonyság szempontjából – az I. változathoz képest – jelentős többletköltséggel jár. Azonban a Hivatali létszámnak ezen feladatok ellátása miatt nincs szükség többletlétszámra, aminek bizonyos esetekben lehetnek előnyei, mert úgy tekintik, hogy a kötelező feladatait látja el.
- IV.** A legkevésbé hatékony változatra is láttunk példát, ugyanis vannak olyan települések, ahol a teljes „ városüzemeltetési feladatokra” egy Kft. alapítottak Ebben az esetben az intézmények közüzemi költségei és egyéb dologi kiadásai is itt

jelentkeznek. A Kft. továbbszámlázza az intézményeknek a felmerülő költségeket, természetesen ezek sokkal magasabbak a tényleges intézményi dologi kiadásoknál, hiszen a Kft. összes költségét arányosítva ÁFÁ-val megemelt mértékben visszaosztják az intézményekre. Az egyik vizsgált városban ezek 58%-kal megemelték az intézmények egy ellátottra jutó dologi kiadásait.

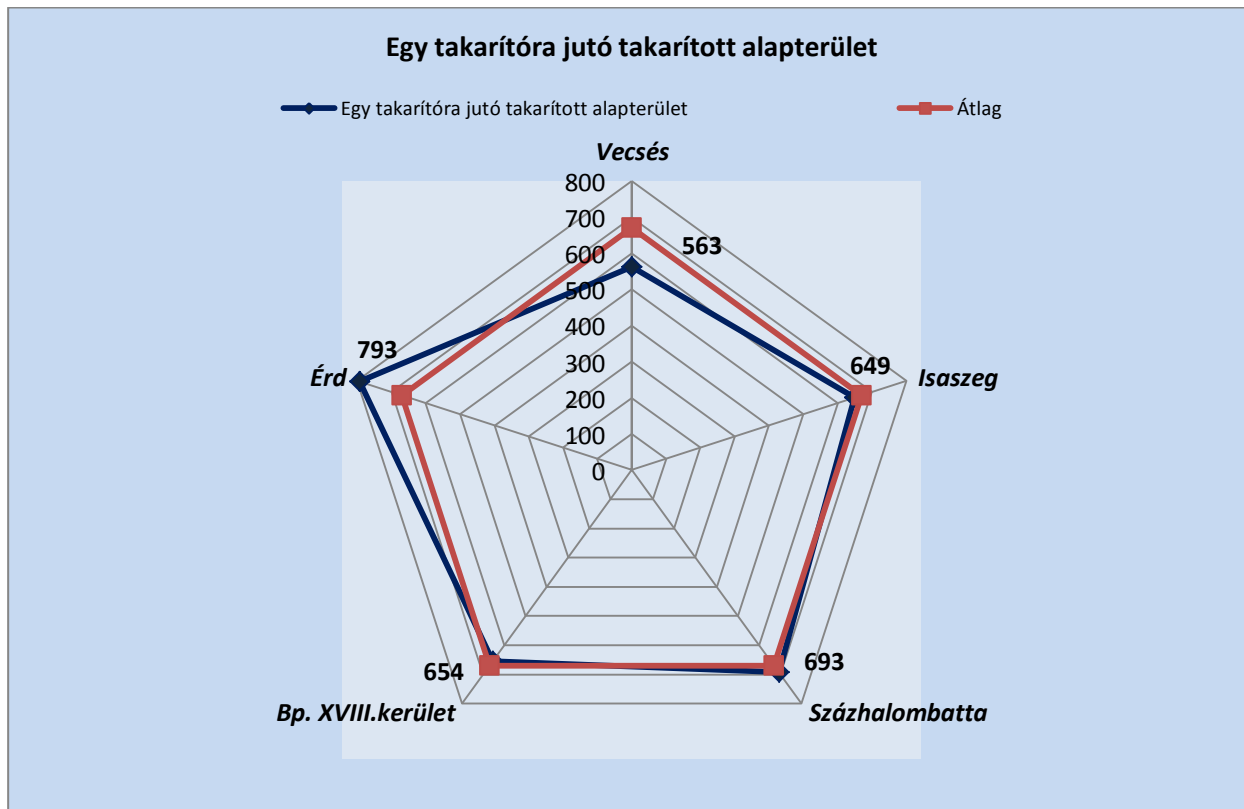
Az alábbiakban néhány pl.-t mutatunk a különböző feladatok ellátására a tapasztalatok alapján, természetesen a teljesség igénye nélkül.

A következőkben bemutatásra kerül néhány hatékonysági mutató a jelenlegi feladatellátás alapján:

Takarítás:

A következő ábra az egy takarítóra jutó alapterületet hasonlítja össze, néhány településen. Látható, hogy kicsivel az átlag alatt van a város hatékonysági mutatója. Vecsésen 563 nm. jut egy takarítóra átlagosan, a vizsgált települése átlaga 670 nm/fő.

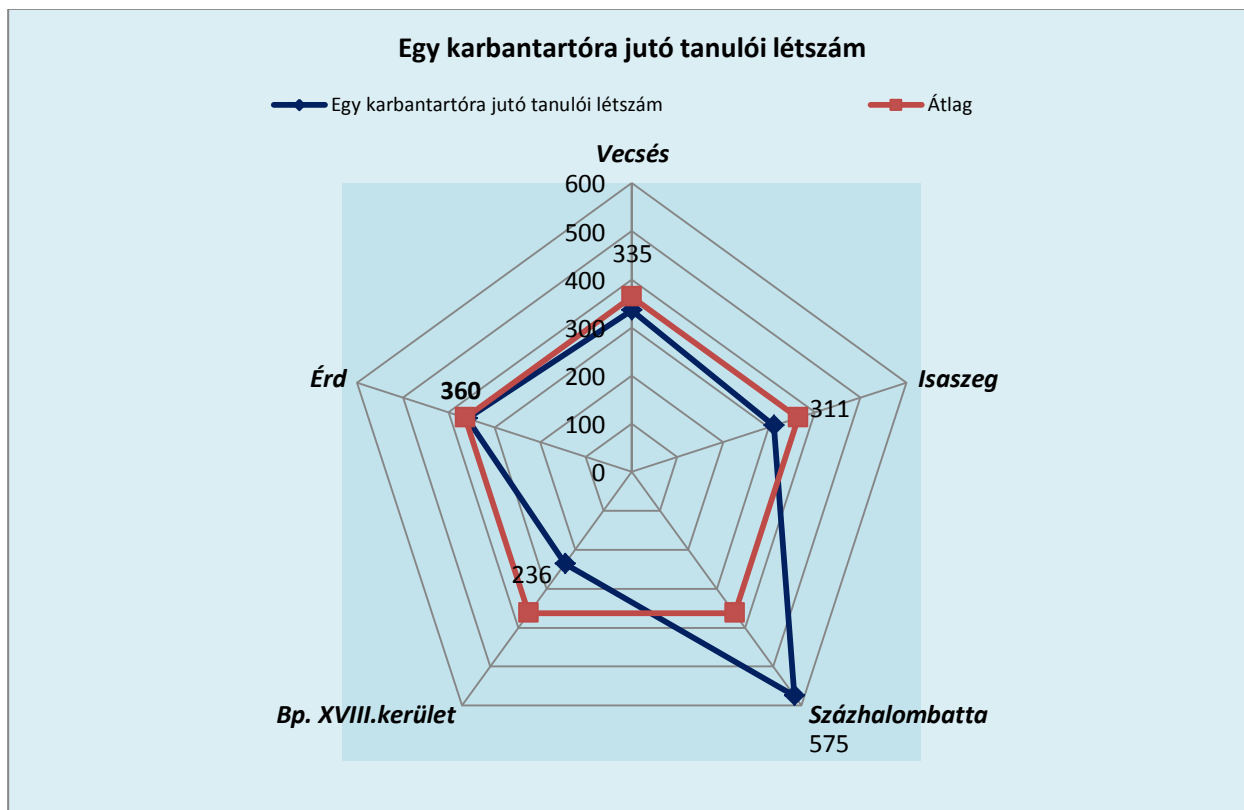

37. ábra (Forrás: intézményi adatszolgáltatás)

Karbantartás:

A következő diagram már a karbantartók hatékonyságát vizsgálja. Az egy karbantartóra jutó tanulói létszám átlagosan 363, Vecsésen átlagos, hiszen 335 tanuló jut egy karbantartóra, az iskolák esetében.

38. ábra (Forrás: intézményi adatszolgáltatás)

6.6. Városi Konyha

Vecsés - étkeztetés

Vecsés Városa a közétkeztetést saját főzőkonyha működtetésével látja el, nézzük ennek jellemzőit ez a feladatellátás és a költségvetés tervezés szintén, jól szabályozott, amit az alábbi vizsgálat is alátámaszt.

Helyzetelemzés

Vecsésen, az önkormányzati főzőkonyha 2013. január 1-én az alábbi paraméterekkel működött: napi adagszám közel 3600 adag (ez tartalmazott egyszeri – *csak ebéd* – étkezés mellett, háromszori – *tízórai, ebéd, uzsonna* – étkezést. Ötszöri étkezés nincsen, mivel sem kollégistáknak, sem idősek bentlakásos otthonának nem főznek.

Az éves – a Kincstárnak is elszámolt – adagszám 568 468 adag étel volt.

Létszámadatok

A konyhai dolgozók engedélyezett álláshelyeinek a száma 25. (1 élelmezésvezető, 2 szakács, 2 főzőnő, 13 főzőkonyhai kisegítő, raktáros, gépkocsivezetők)

Költségvetési adatok

Az alábbi költségvetési adatok a 2013. évi költségvetés adatai:

- a központi támogatás összege: **45,3 millió Ft**;
- saját bevétel: **197,2 millió Ft**;

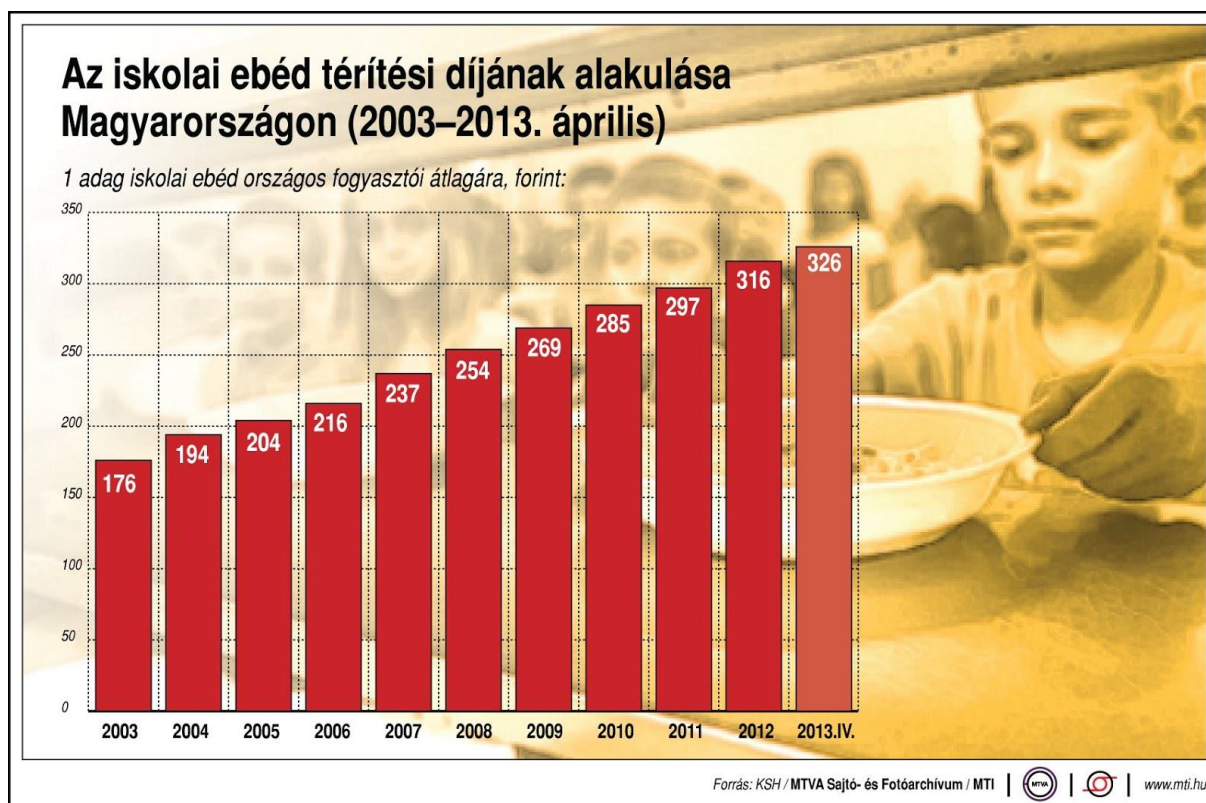
A működési kiadás éves összege: **258,8 millió Ft**.

A feladat ellátását a fenntartó éves szinten **16 millió Ft-tal támogatta**, amely az összes kiadás **6 %-a**.

Egy általános iskolai ebédre megállapított (nettó) nyersanyagnorma a településen 244 Ft/adag, amely a vizsgált települések közül a legalacsonyabb (más településeken sem sokkal magasabb, 257; 257; 261; 296).

Az általános iskolai ebéd bruttó ára elmarad az országos átlagtól, mert 2013-ban 310 Ft/adag, a többi vizsgált településen 326; 326; 331; 376 Ft egy adag ebéd bruttó nyersanyagköltsége.

Az alábbi ábra a fenti térítési díjak alakulását mutatja be, az elmúlt években.

39. ábra: Az iskolai ebéd térítési díjának alakulása

Jól látható, hogy a térítési díjak között nagyon jelentős eltérés nem tapasztalható.

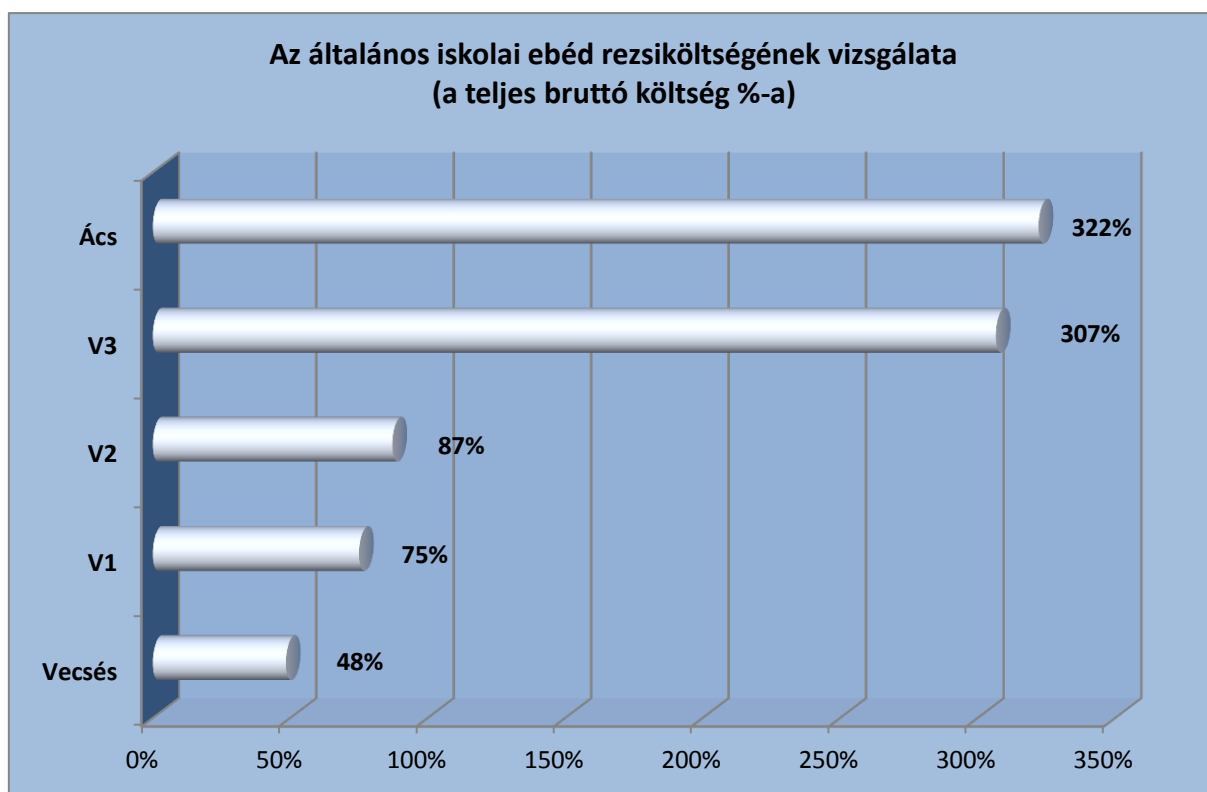
A továbbiakban vizsgáljuk meg az egy adagra jutó rezsiköltséget, itt már jelentős eltérések vannak.

Vecsésen a legalacsonyabb az egy adag főzési rezsiköltsége – önköltségszámítás alapján – **150 Ft/adag**. Amely egy általános iskolai ebéd esetében a teljés bruttó költség **48%-a**.

Ez az összeg nagyon kedvezőnek mondható, hiszen pl. Isaszegen, ahol szintén saját főzőkonyhák működtetésével látják el az étkeztetést, egy ebéd főzési önköltsége **284 Ft/adag, ami a teljés bruttó költség 87%-a**. Emeli a költséget, hogy nem egy főzőkonyha van, hanem 2. Nem különálló épületben található, hanem egyben a köznevelési intézményekkel, nincsenek almérők, így a közüzemi díjak költségei nehezen bonthatók meg, hiszen a m² arányában történik. Így a kiadások esetében a főzőkonyha és tálalókonyha kiadásai összemosódnak.

A legmagasabb azonban a másik két esetben, ahol – külső szolgáltatótól – vásárolt ebéd egy adag bruttó rezsiköltsége jelenik meg, amely **adagonként 468, illetve 724 Ft/ adag, amely a teljés bruttó költség 307, illetve 322%-a**. Ebben az esetben jelentősen megemeli a költséget, hogy a szerződésben milyen feltételekkel, milyen határidővel vállat a fenntartó kötelezettséget.

40. ábra (Forrás: intézményi adatszolgáltatás, önkormányzati rendeletek)

Amennyiben megvizsgáljuk az feladatfinanszírozás segítségével az egy adag főzési rezsiköltségét Vecsésen, az alábbi vizsgálatokra van szükség:

A főzőkonyha alkalmazotti létszáma;

- Az alkalmazottak bére;
- Az alkalmazottaknak biztosított juttatások;
- A dologi kiadások.

A főzőkonyha alkalmazotti létszáma 25 fő, amely kb. **5 fővel kevesebb**, mint a finanszírozott létszám lenne.

Amennyiben az 5 fő éves bérét és járulékait is beépítjük az önköltségszámításba, akkor 10 Ft-tal emelné meg minden adag árát ez a tétel:

KÖZPONTI KONYHA		VECSÉS	2013
KALKULÁCIÓS SÉMA			
(1 adag ebédre jutó kerekített önköltség)			
Kalkulációs egység megnevezése: 1 adag ebéd			
1.	Közvetlenül elszámolható személyi juttatások:		45 602 000
	• alapilletmények		39 722 000
	• +5 fő alapilletménye		5 880 000
2.	Közvetlenül elszámolható személyi juttatások járulékai:		12 312 540
	• alapilletmények járulékai		10 724 940
	• + 5 fő egyéb költsége		1587600
	• egyéb		0
3.	Közvetlenül elszámolható anyagköltség:		25 817 830
	Dologi kiadások1		19 432 270
	Dologi kiadások2		6 385 560
	Egyéb		
	• egyéb		
4.	Egyéb közvetlen költségek:		6 496 040
	• egyéb közvetlen költség1		3 001 000
	• igénybevett idegen szolgáltatás		
	• egyéb közvetlen költség		3 495 040
5.	Közvetlen önköltség (1+2+3+4):		77 915 870
6.	Közvetett költségek:		0
	• egyéb		

7.	Közvetlen és közvetett költségek (5+6):	77 915 870
8.	1 adagra jutó személyi+járulék önköltsége	102
9.	1 adagra jutó dologi kiadás önköltsége	57
10.	1 adagra jutó kerekített önköltség összesen	160
11.	1 adag nyersanyagköltsége	310
12.	1 adag teljes kerekített önköltsége	470

Az alkalmazottak bérét vizsgálva, megállapítható, hogy a KJT. szerinti besorolási bértől eltérés nem tapasztalható.

Az adható juttatásokat minden dolgozó esetében egységesen tervezték a 2013. évi költségvetésben bruttó 100 ezer Ft/fő/év a cafetériára.

Továbbá szintén támogatja a fenntartó 12 ezer Ft-tal a lakossági folyószámla költségeit minden alkalmazott esetén. Ez természetesen szintén külön soron, kimutathatóan jelenik meg a feladatfinanszírozási rendszerben. Egyéb adható juttatást nem tartalmaz a költségvetés a vecsési konyha esetén.

A dologi kiadásokat vizsgálva, a fűtés gázzal történik, így a távhő külön költségei nem jelennek meg, a villany egységára szintén alacsony 35 Ft/kWh a rendszerhasználati díjjal együtt, ez az összeg más településeken közel 40 Ft/kWh a szolgáltatói szerződéstől függően.

Vecsésen a víz díja 370 Ft/m³; csatorna díja 350 Ft/m³; **összesen 720 Ft/m³**, amely eléggé magasnak mondható, azonban az egy adag főzéséhez megállapított fajlagos mutató alatt történik az éves vízfelhasználás, ami 4 l/ adag/év, tehát a felhasználást a gazdaságosság jellemzi.

A hulladék elszállításának éves költsége, szintén alacsonyabb, mint a feladatfinanszírozási rendszerben használt átlagos fajlagos mutató.

Az egyéb működési kiadások esetében finanszírozza a fenntartó a munka-, és védőruhát (egységes szabályozás mellett) természetesen a HAACP rendszer működtetéséhez szükséges feltételeket, is.

Összességében

Az önkormányzatok esetében kötelező feladatként megjelenő gyermekétkeztetés nyersanyag költsége jelentős eltérést nem mutat.

Az önköltségszámítás alapján meghatározott rezsiköltségek már jelentős eltérést mutatnak. Csak a vizsgált néhány településen is nagyon-nagy az eltérés 150 Ft/adag - 724 Ft/adag.

A legmagasabb adagonkénti rezsiköltséget Ács Város Önkormányzata esetén tapasztaltuk, Ők vásárolt szolgáltatásként biztosítják az iskolai ebédet, amelynek bruttó költsége 1050 Ft/adag. Az étkezést 2011. szeptember 01-óta az EURÉST Étteremüzemeltető Kft biztosítja, határozott idejű 10 évre szóló szerződéssel.

Általában évente a szolgáltató az áremelés mértékét „közli” a szolgáltatást igénybe vevőkkel, azonban az a tapasztalat, hogy önköltségszámítással nem támasztja alá. Így a Képviselő-testület azt jóváhagyja. Ezek jelentős eltéréseket okoznak a rendszerben.

Megállapítható, hogy a leghatékonyabb a saját főzőkonyhával történő feladatellátás, egy nagy városi konyhával. Ebben az esetben a minőség is garantált.

7. Mellékletek:

7.1. 1. számú melléklet

Az átvilágítási módszertan alkalmazásakor és az átszervezési-finanszírozási modell kidolgozásakor figyelembe vett jogszabályok közül a legfontosabbak

- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (a továbbiakban: **ÁHT.**),
- Mötv. 2011.évi CLXXXIX. tv. (**Mötv.**),
- többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról (a továbbiakban: **KT.**),
- a módosított 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (a továbbiakban: **NKTV.**)
- többször módosított 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (a továbbiakban: **KJT.**),
- többször módosított 1992. évi XXII. törvény a munka törvénykönyvéről (a továbbiakban: 2012. évi I. tv.),
- többször módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről (a továbbiakban: **MV.**),
- többször módosított 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (a továbbiakban: **GYVT.**),
- többször módosított 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (**Szoc.t.**),
- Az aktuális költségvetési törvény (2011. évi CLXXXVIII. törvény Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről)
- 2001. évi LXIV. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
- 368/2011. (XII.31.) Kormányrendelet (hat.: 2012.03.30.)
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (a továbbiakban: **EMMI.R.**)
- többször módosított 27/1998.(VI. 10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról (a továbbiakban: **OKM.R.**)
- 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 30/1996. BM. rendelet a tűzvédelmi szabályzat készítéséről
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szolgálatokról
- 26/1997. MKM. rendelet a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveinek kiadásáról
- 26/1997. NM. rendelet az iskolai-egészségügyi ellátásról
- 32/1997. MKM rendelet a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 3/2002. OM rendelet a közoktatási minőségbiztosításról és minőségfejlesztésről
- 17/2004. OM rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról

- 2/2005. OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 17/2004. (V.20.) OM rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről...
- Az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.